

Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas

CONCEPT 2

Versie 23 augustus 2005

Gemeenten Zevenhuizen-Moerkapelle , Moordrecht, Waddinxveen,
Nieuwerkerk a/d IJssel en Gouda.

In samenwerking met Provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en
Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Grontmij Nederland bv

Verantwoording

Titel : Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas

Projectnummer :

Documentnummer :

Revisie :

Datum :

Auteur(s) : ir F. Kwadijk, drs H.Helleman

e-mail adres : frans.kwadijk@grontmij.nl

Gecontroleerd : ing. M. van der Ven

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd : Drs F.C. Vrolijk

Paraaf goedgekeurd :

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	ISP: betekenis en plangebied	6
1.3	De opgaven vanuit het ISV.....	7
1.4	Beleidsuitgangspunten en ruimtelijk kader	7
1.5	Leeswijzer	9
2	Uitgangspunten en randvoorwaarden	10
2.1	Inleiding.....	10
2.2	Bodem, water en ecologie	10
2.3	Landschap en culturele identiteit	12
2.4	Infrastructuur.....	13
2.5	Wonen	14
2.6	Voorzieningen	15
2.7	Bedrijven en glastuinbouw	17
2.8	Groen en recreatie	18
2.9	Milieuaandachtspunten.....	19
2.10	Energie.....	21
3	Plan: concept en hoofdlijnen	22
3.1	Inleiding.....	22
3.2	Plan in hoofdlijnen	22
3.2.1	Regionale positionering.....	22
3.2.2	De Zuidplas.....	23
3.3	Plankaart	24
3.4	Uitspraken: vastleggen, inkaderen of agenderen.....	25
3.5	Ontwikkelingsplanologie.....	26
3.6	Globale fasering	27
4	Tussen dorp en stad.....	29
4.1	Inleiding.....	29
4.2	Onderscheidende woonmilieus	30
4.3	Middengebied en Gouweknoop.....	31
4.4	Voorzieningen	33
4.5	Bedrijven en glastuinbouw	34
4.6	Energie.....	38
5	Mobiliteit en bereikbaarheid	39
5.1	Weginfrastructuur	39
5.2	Openbaar vervoer 2010-2020.....	43
5.3	Openbaar vervoer 2020-2030.....	44
5.4	Fietspadenstructuur	45
6	De Heerlijke Polder	47
6.1	Het groene raamwerk in de Zuidvleugel	47
6.2	Het groene raamwerk in de Zuidplas	48
6.3	Recreatief netwerk	51

Inhoud (vervolg)

6.4	Recreatieve activiteiten en voorzieningen	51
7	Bouwen met water	53
7.1	Waterhuishouding.....	53
7.2	Tochten	54
7.3	Veiligheid	55
7.4	Waterkwaliteit.....	55
8	Realisatie en financiering.....	57
8.1	Fasering programma en nadere keuzes ISP	57
8.1.1	Fase 0 tot 2010: ontwikkelingen op basis van vastgesteld beleid....	57
8.1.2	Fase 1 tot 2020: Basisprogramma	58
8.1.3	Fase 2 na 2020: scenario's voor afronding programma	58
8.2	Financieel-economische haalbaarheid	59
8.3	Ontwikkelingsorganisatie	61
9	Vervolgtraject.....	62
9.1	Inleiding	62
9.2	Realisering plannen op basis van vastgesteld beleid (vanaf 2006)..	62
9.3	Vorbereiding fase 2010-2020.....	62
9.4	Interimbeleid 2006-2010	64
9.4.1	Ongewenste ontwikkelingen	64
9.4.2	Gewenste bouwontwikkelingen eerst na 2010	65
9.5	Uitwerkingsprogramma 2006-2008.....	65
9.6	Projectorganisatie.....	66
9.7	Relatie WVG.....	66
	Literatuurlijst	67

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Nota Ruimte is de Driehoek RZG Zuidplas aangewezen als de uitbreidingsruimte van de Zuidvleugel van de Randstad. Voor deze ontwikkeling gelden de volgende voorwaarden:

- evenwicht tussen woningbouw en bedrijvigheid;
- optimale afstemming van de verstedelijking op de water-, bodem- en groenopgave van het gebied;
- behoud van voldoende mogelijkheden voor ontwikkeling van het landbouwontwikkelingsgebied voor de glastuinbouw.

Voor de uitwerking van de transformatie-opgave nam de provincie in 2002 het initiatief tot oprichting van een breed samengestelde stuurgroep waarin de bij het gebied betrokken gemeenten, regio's, het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en maatschappelijke organisaties samenwerkten. Ook het Rijk met de departementen van VROM, VenW, EZ en LNV participeerde in de stuurgroep van 23 partijen. Deze stuurgroep driehoek RZG heeft gezamenlijk de hoofdkeuzen tot 2030 voor de inrichting van het gebied vastgelegd in de Interregionale Structuurvisie driehoek Rotterdam – Zoetermeer – Gouda-Zuidplas (ISV)(2004). Eind 2004 / begin 2005 hebben Provinciale Staten en de betrokken gemeenteraden vastgesteld dat in het ISV is voldaan aan het Opgavendocument Structuurvisie (2003) voor de driehoek RZG en geconstateerd dat de visie voldoende basis biedt voor uitwerking in:

- een op te stellen Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas (ISP) door de vijf betrokken grondgebiedgemeenten (Zevenhuizen-Moerkapelle, Moordrecht, Waddinxveen, Nieuwerkerk a/d IJssel en Gouda), in samenwerking met de Provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard;
- de streekplanherziening Zuidplas van het streekplan Zuid-Holland Oost 2003 door de provincie Zuid-Holland.

Door deze werkwijze neemt elke overheid zijn eigen verantwoordelijkheid maar stemt het te voeren beleid af in het bredere kader van de stuurgroep Driehoek RZG. In de stuurgroep driehoek RZG Zuidplas zijn de belangrijkste onderscheiden verantwoordelijkheden samengebracht:

- 5 grondgebiedgemeenten: verantwoordelijk voor ruimtelijke ordening en milieu, woningbouw, werkgelegenheid, verkeersbeleid en welzijn op het eigen grondgebied.
- Provincie Zuid-Holland: verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening (het streekplan en goedkeuring bestemmingsplannen) en voor de (boven)regionale afstemming in de programmering; tevens regionale voersautoriteit in het plangebied.
- Gemeente Rotterdam: belanghebbende in het kader van (boven)regionale programmering van woningbouw, bedrijfsterreinen en –voorzieningen, partner in ontwikkeling.

- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard: regionale autoriteit, verantwoordelijk voor waterbeheer (kwaliteit en kwantiteit) en waterkering.

De opzet van het werkproces is nader beschreven in de Projectaanpak 2005-2006, die door alle betrokkenen is vastgesteld.

1.2 ISP: betekenis en plangebied

Betekenis

Het Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas (ISP) is een gemeenschappelijk plan van de vijf betrokken grondgebiedgemeenten (Zevenhuizen-Moerkapelle, Moordrecht, Waddinxveen, Nieuwerkerk a/d IJssel en Gouda), in samenwerking met de Provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Het ISP heeft betrekking op ontwikkelingen in de periode tot 2030. Het streven is om het ISP binnen deze periode gefaseerd uit te werken en uit te voeren. Belangrijke ijkmomenten zijn 2010, 2020 en 2030, die samenvallen met de wettelijke termijn die geldt voor herziening van structuurplannen.

Het plan geldt voor de grondgebiedgemeenten als gemeenschappelijke basis voor het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Het ISP bindt dus wel de betrokken besturen, maar niet burgers en organisaties. Pas na de vaststelling van bestemmingsplannen zijn er juridisch bindende gevolgen voor burgers en organisaties. Aan het ISP kunnen niet direct rechten worden ontleend.

Op basis van een vastgesteld ISP kunnen gemeenten het voorkeursrecht, dat in het kader van de Wvg reeds is gevestigd, verlengen. Zij hebben het voor-nemen dit (voor deelgebieden) ook te doen. Het voorkeursrecht verplicht eigenaren bij verkoop hun onroerend goed eerst aan de gemeente aan te bieden.

ISP, streekplanherziening en SMB

De partiële streekplanherziening Zuidplas, door de Provincie Zuid-Holland, is tegelijk met het ISP tot stand gekomen. Door deze koppeling heeft een optimale afstemming kunnen plaatsvinden met meerwaarde voor beide plannen. Bij het streekplan ligt het accent op het bieden van een planologisch kader, in het ISP wordt dit kader ingevuld en wordt ook ingegaan op de realisatie en financiering. De teksten van het ISP en de streekplanherziening zijn gedurende het planproces op elkaar afgestemd. Inhoudelijk zijn uit het ISP die plan-elementen in het streekplan overgenomen, die binnen de streekplanperiode ter hand worden genomen.

Het ISP verkrijgt zijn betekenis door vaststelling in de afzonderlijke gemeenteraden en is formeel ter kennisneming aan de provincie voorgelegd. De uiteindelijk door de gemeenten op te stellen bestemmingsplannen worden door de provincie beoordeeld aan de hand van de streekplanherziening.

Aan het ISP en de herziening van het streekplan is een zogeheten Strategische Milieu Beoordeling (SMB) gekoppeld. Volgens de Europese Richtlijn 2001/42/EG zijn publieke partijen verplicht de milieuaspecten van hun beleid in beeld te brengen. In dit document zijn de richtinggevende keuzes uit het ISP en SP beoordeeld op hun milieueffecten.

Plangebied

Het plangebied Zuidplas (kaart 1) bestaat globaal uit de Zuidplaspolder, de bovenlanden langs de Hollandsche IJssel, de Eendragtspolder, de Tweemanspolder, Polder de Wilde Veenen en een zone ten westen van Waddinxveen. Het betreft het grondgebied van de Zuidplaspoldergemeenten Zevenhuizen-Moerkapelle, Moordrecht, Waddinxveen, Nieuwerkerk a/d IJssel en Gouda.

Bij de keuze van het plangebied is overwogen dat dit enerzijds niet te beperkt moet worden gedefinieerd als een ontwikkelingsgebied maar dat anderzijds de keuze van de plangrens wel allerlei op zichzelf staande projecten en processen zou moeten verbinden aan de Zuidplas. Om die redenen zijn bijvoorbeeld de Rottepolders in het plangebied opgenomen, maar is het Bentwoud daar weer buiten gelaten, uitgezonderd de strook langs Waddinxveen. Nesselande is buiten het plangebied gelaten omdat Nesselande al is opgenomen in het Regionaal Structuurplan RR2020 van de stadsregio Rotterdam en volgens de WRO maar deel van één regionaal structuurplan kan maken.

Op één onderdeel wijkt het plangebied van het ISP af van dat van de streekplanherziening. Dit betreft het gedeelte van het Bentwoud dat wel is opgenomen in het ISP, maar niet in de streekplanherziening. Er is op dit moment een inhoudelijk verschil: Zuid-Holland gaat uit van het repareren van de Concrete Beleidsbeslissing Bentwoud en Waddinxveen wil daaraan reeds nu een mogelijke noord-zuidontsluiting toevoegen.

Buiten het plangebied zijn enkele ontwikkelingen gaande die relevant zijn voor de ontwikkeling in de Zuidplas. Waar relevant, worden deze ontwikkelingen zo veel mogelijk op elkaar afgestemd.

1.3 De opgaven vanuit het ISV

In de Intergemeentelijke Structuurvisie (ISV) (2004) zijn voor het ISP de volgende kwantitatieve opgaven opgenomen voor de periode 2010 tot 2030:

- Ruimte voor 15.000 tot 30.000 woningen. Tot 2020 bestaat behoefte aan ca 15.000 woningen. Na 2020 zal worden bezien in welk tempo de tweede 15.000 woningen worden gerealiseerd.
- 150 tot 300 ha netto bedrijventerrein voor de periode 2010 – 2030.
- reservering van 280 ha netto glastuinbouwgebied (200 ha nieuwvestiging en 80 ha hervestiging).

Aan deze kwantitatieve opgaven zijn kwalitatieve uitgangspunten verbonden zoals de te realiseren woonmilieus, ontwikkeling van diverse soorten bedrijvigheid, duurzaamheid van de te realiseren functies en eisen ten aanzien van de bereikbaarheid, de groenstructuur, waterberging en waterhuishouding. Tevens is aangegeven dat in de planvorming van het ISP rekening zal worden gehouden met een periodieke herijking van het tijdspad om te zorgen dat het ruimtelijk ontwikkelingsmodel optimaal aansluit bij de dan bestaande behoefte.

1.4 Beleidsuitgangspunten en ruimtelijk kader

Richtinggevende uitspraken

De belangrijkste richtinggevende uitspraken voor het ruimtelijk beleid in de Zuidplas, zoals geformuleerd in de Interregionale Structuurvisie, zijn:

- Droogmakerijen (zoals de Zuidplas) lenen zich beter voor intensieve verstedelijking dan de veenweidegebieden.

- De Zuidvleugel heeft geen behoefte aan nieuwe regionale kernen met bijbehorende voorzieningen, zoals die in de groeikernstrategie voor ogen stonden.
- Uitbreiding van de groenstructuur is in de Zuidvleugel nodig. De Rottevig vormt met de Eendragtspolder, de Tweemanspolder en Polder de Wilde Veenen met het Bentwoud een robuuste groene as. Aan de zuidkant wordt de groenstructuur gecompleteerd met de Krimpenerwaard, de Hollandsche IJssel en Hitland en het restveengebied van de Zuidplas.
- De plannen voor de Eendragtspolder, vanuit de groenopgave, gaan uit van een combinatie van waterberging met andere functies, waaronder recreatie.
- De Tweemanspolder en Polder de Wilde Veenen blijven open, onbebouwd gebied met akkerbouw vooralsnog als belangrijkste functie.
- Bereikbaarheid van de driehoek RZG binnen de Zuidvleugel vereist bundeling van infrastructuur, maar ook toevoeging van nieuwe schakels. Dat geldt voor wegen en voor openbaar vervoer.
- Bereikbaarheid van de driehoek RZG binnen de Zuidvleugel vraagt om investeringen in wegen, waarbij ontvlechting van doorgaand verkeer en regionaal/lokaal verkeer op alle schaalniveaus het meest kosteneffectief is.
- Bereikbaarheid van de driehoek RZG binnen de Zuidvleugel vraagt om investeringen in het openbaar vervoer, zowel op het Kernnet (Stedenbaan) als in stadsgewestelijke lichte railsystemen.

Naast de programmatische opgave is er ook een opgave vanuit het gebied zelf. De afgelopen jaren is het gebied verder verstedelijkt. Het wegennet in de omgeving raakt de grenzen van zijn capaciteit en door de tot 2010 geplande ontwikkelingen zal dit probleem alleen maar toenemen. Omdat een totaalplan voor het gebied -waarbinnen de verschillende initiatieven een plek kunnen krijgen- ontbreekt, dreigt een onsaamenhangend en verrommeld gebied te ontstaan. Andere redenen voor een totaalplan voor de Zuidplas zijn problemen in de agrarische sector (met name de veeteelt in het venige zuidelijke deel van de polder heeft het moeilijk) en de waterproblematiek.

Bij de behandeling van de ISV door de respectievelijke gemeenteraden zijn in totaal 17 moties aangenomen waarin een aantal uitwerkingen ten behoeve van het ISP is opgedragen. De betreffende onderwerpen zijn meegewogen in het planproces. In de bijlage is inzichtelijk gemaakt hoe aan de moties wordt voldaan.

Ruimtelijk kader

De visiekaart uit de ISV (kaart 2) vormt het ruimtelijk kader voor het ISP. Belangrijk structurerend element op deze kaart is het stelsel van linten, lanen en tochten. Door deze structuur als uitgangspunt te nemen wordt een verbinding gelegd tussen de historische ontginningsstructuur van de polder en de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast zorgt de structuur voor een heldere indeling van het gebied.

Het hartvormige deel ten noorden van de A12 is aangegeven als bundelingsgebied Bedrijventerreinen en Glastuinbouw. Het niervormige deel op de kaart is bundelingsgebied voor Wonen, Werken en Voorzieningen, waarbij vooral op de kleigronden (in hogere dichtheden) en de hoger gelegen kreekruggen (in lage dichtheden) een deel van de woningbouwopgave zal moeten worden gerealiseerd. Op- en afritten van de A20 bieden locaties voor logistieke bedrijvigheid. Het restveengebied tussen de A20 en de Ringvaart blijft een open,

groen en waterrijk gebied. Op de kaart is ook de robuuste groenstructuur Rottewig-Bentwoud zichtbaar.

1.5 Leeswijzer

Het ISP is een verdere uitwerking van de ISV en heeft betrekking op de Zuidplas (kaart 1).

Hoofdstuk 2 “Uitgangspunten en randvoorwaarden” biedt een overzicht van bevindingen en conclusies uit voorbereidende studies, van nader onderzoek en van richtinggevende uitspraken voor het plan.

Hoofdstuk 3 “Plan: concept en hoofdstructuur” omvat een beschrijving op hoofdlijnen van de planinhoud en geeft aan op welke wijze het plan is gestructureerd.

Vanuit de visie van de lagenbenadering wordt in de hierop volgende hoofdstukken het beleid voor de Zuidplas uitgewerkt in vier thema’s:

- Hoofdstuk 4: Tussen Dorp en Stad, gaat in op wonen en werken in de Zuidplas.
- Hoofdstuk 5: Mobiliteit en bereikbaarheid, beschrijft de ontwikkeling van de infrastructuur die met de verstedelijking samenhangt.
- Hoofdstuk 6: De Heerlijke Polder, schetst de ontwikkeling van groen, recreatieve mogelijkheden en natuur.
- Hoofdstuk 7: Bouwen met Water, behandelt waterhuishouding, waterkwaliteit en veiligheid.

Hoofdstuk 8 “Financiering en realisatie” behandelt de planfasering en de daarmee samenhangende financiering.

Hoofdstuk 9 “Vervolgtraject” omvat tot slot de te doorlopen procedures, procesafspraken en het (nog) uit te voeren onderzoek.

In dit plan wordt veelvuldig verwezen naar namen van deelgebieden, wegen en wateren. Kaart 3 biedt daarvan een overzicht.

De volgende bijlagen zijn opgenomen:

1. Begrippenlijst
2. Raadsmoties en wijze van uitwerking
3. Samenvatting Strategische Milieubeoordeling

2 Uitgangspunten en randvoorwaarden

2.1 Inleiding

Ter voorbereiding van de ISV is in 2003 – als onderdeel van het planproces de Atlas Driehoek RZG-Zuidplas verschenen als bundeling van relevante informatie, nodig voor het opstellen van de ISV. Ten behoeve van het ISP heeft nader onderzoek plaatsgevonden en zijn ontwerpstudies uitgevoerd. Het hoofdstuk “Uitgangspunten en Randvoorwaarden” biedt daaruit een overzicht van bevindingen en conclusies die mede richting hebben gegeven aan het plan.

Bij onderzoek en studies is de lagenbenadering als analysemethodiek gehanteerd. Algemeen uitgangspunt van de lagenbenadering is dat bij ruimtelijke inrichting recht moet worden gedaan aan de basale kenmerken van een plek in de ruimte. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de lagen ondergrond, netwerken en occupatie.

Bodem en water vormen de basislaag, de ‘ondergrond’. Vervolgens bestaat er een laag van netwerken van verkeer, vervoer en transport. Tenslotte wordt de occupatielaag onderscheiden (woningbouw, bedrijvigheid, voorzieningen, recreatie, landbouw etc). Belangrijke ruimtelijke kwaliteiten zijn steeds op deze lagen terug te voeren. Deze benadering maakt het mogelijk zowel groenblauwe kwaliteiten als de infrastructuur en de gebiedseigen kwaliteiten te benutten als drager voor toekomstige ontwikkelingen.

Op deze wijze gerangschikt hebben de uitgangspunten betrekking op:

- Bodem, water, ecologie en milieu;
- Infrastructuur;
- Wonen, voorzieningen, werken en recreatie.

2.2 Bodem, water en ecologie

De aspecten bodem en water zijn uitgebreid betrokken in de planvorming voor de Zuidplas. De wens om te bouwen in de diepste polder van Nederland heeft namelijk veel discussie losgemaakt. De randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan bij bouwen in polders en droogmakerijen hangen echter niet wezenlijk samen met de diepteligging van deze gebieden. Wel is het van belang om meer nog dan elders bij bouwen en ontwerpen rekening te houden met de fysieke milieucondities, zoals het optreden van kwel.

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en de provincie Zuid-Holland hebben vanuit die achtergrond, in 2005 een Waterkanskaart voor de Zuidplaspolder opgesteld. Deze waterkanskaart vormt een nadere uitwerking van de nota Water en Ruimtelijke Ordening in Schieland (2001) en de Deelstroomgebiedsvisie Midden-Holland (2003).

Functiegeschiktheid

Vanuit de fysieke gesteldheid van bodem (kaart 4) en water bestaat een globale zonering van het gebied in kleigebied, middengebied en restveengebied.

Nieuwe woningen, bedrijventerreinen en glastuinbouw kunnen het beste worden gebouwd in de drogere gebieden. Dit zijn de hoger gelegen kleigronden in het noordwesten van de Zuidplaspolder. In de droogste gebieden kan zonder problemen worden gebouwd.

Het restveengebied in het zuiden van de polder is minder geschikt om te bebouwen. De gronden hier zijn niet alleen natter dan de kleigronden, maar ook slapper en zijn onderhevig aan bodemdaling. Bouwen is hier niet onmogelijk, maar vraagt om een groot aantal extra maatregelen. Peilfixatie is gewenst ter voorkoming van verdere bodemdaling.

Voor het restveengebied geldt een voorkeur voor extensief landgebruik. In de drogere delen bestaan goede mogelijkheden voor economisch rendabele veehouderij. Sommige delen zijn daarvoor echter te nat. Verbreding van de bedrijfsvoering via agrarisch natuurbeheer is dan een optie. De natste delen van het restveengebied zijn het meest geschikt voor de ontwikkeling van natte natuurontwikkeling.

In delen van het gebied is daarnaast sprake van kwel: grondwater (afkomstig uit de Krimpenerwaard) dat door de bodem omhoog komt tot aan het maaiveld. Door de kwel zijn deze gebieden extra geschikt voor natuur.

Groene verbindingen met de Krimpenerwaard kunnen het best worden gerealiseerd in de nattere delen van de polder waar mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer of natuurontwikkeling zijn.

In het midden van de Zuidplaspolder liggen bodemtypes, die zeer geschikt zijn voor de ontwikkeling van waardevolle water- en oevervegetaties (kaart 7). Het gaat om katteklei en moerige grond. De relatief grote aanvoer van grondwater van hoge kwaliteit (kwel) draagt bij aan de ontwikkeling van deze vegetaties. Net ten noorden van de A20 ligt een gebied met hoge potenties voor de ontwikkeling van natte natuur. Vanuit dit gebied kunnen groene verbindingen met bijzondere watervegetaties worden gelegd naar de Eendragts-polder en naar polder de Noordplas.

De peilgebieden op de kaarten zijn de peilgebieden zoals die ontstaan na de door HHSK gewenste samenvoeging van een aantal peilgebieden.

Risicobeheersing

Kaart 6 biedt een overzicht van adviezen voor risicobeheersing (HHSK, 2005).

In het plangebied is de waterstaatkundige infrastructuur aanwezig om het gebied te beschermen tegen wateroverlast en overstrooming. Het gaat hier enerzijds om het watersysteem, dat neerslagpieken moet opvangen en afvoeren en anderzijds om de waterkeringen, die het gebied moeten beschermen tegen overstrooming.

Het watersysteem beschikt over voldoende afvoer- en bergingscapaciteit. Echter in situaties met extreme neerslag bestaan er, voornamelijk in de laagst gelegen delen van de peilgebieden, risico's op wateroverlast. De laagst liggende 15% van deze gebieden is op de kaart in beeld gebracht.

Ingrepen op en langs de waterkeringen kunnen de stabiliteit ervan in gevaar brengen. Daarom mag er niet worden gebouwd op en nabij deze waterkeringen. Bovendien moet ruimte vrij gehouden worden voor eventuele toekomstige dijkverzwaringen. In afwachting van nieuw beleid geldt voorlopig een breedte van 50 m naar beide zijden vanaf de as van de waterkering.

De gevolgen van een eventuele overstroming verschillen in het plangebied. Het gebied ten zuiden van de A20 loopt, vanwege de vrij grote waterdieptes die kunnen worden bereikt en de geringe vluchttijd, het meeste risico. Eventuele intensivering van het ruimtegebruik kan in dit gebied niet zonder passende maatregelen plaatsvinden. Bij incidentele bebouwing kunnen bijvoorbeeld eisen gesteld worden aan de minimale vloerhoogten ten opzichte van NAP.

Ten slotte is er in de polder sprake van (water)bodeminstabiliteit. De diepe ligging van de polder gecombineerd met de opwaartse grondwaterstroming heeft in het restveengebied tot gevolg dat de bodem omhoog gedrukt kan worden. Dit kan vooral problemen geven bij de instandhouding van het watersysteem. In de ISV is aangegeven dat het gewenst is het oppervlaktewaterpeil in dit deel van de polder niet verder te verlagen (peilfixatie).

De uitgangspunten samengevat

- Afnemende bebouwingsintensiteit van noord naar zuid;
- Natuurwaarden in het kattekleigebied tot ontwikkeling brengen;
- Peilfixatie en natuurontwikkeling in het restveengebied;
- Adequate maatregelen nemen in risicogebieden en langs kaden en dijken.

2.3 Landschap en culturele identiteit

De inrichting van de Zuidplaspolder is een spiegel van de geschiedenis van dit deel van laag Nederland. De drooglegging is gestart in 1828 met het graven van de ringvaart en werd voltooid in 1839. Na de drooglegging is de structuur van rechte wegen en tochten in één keer aangelegd, waarbij blokken ontstonden van ongeveer 800 bij 800 meter. De lijn tussen de kerken van Moerkapelle en Moordrecht was de basis voor dit zogenaamde grid. Het resultaat was een waterrijke (ca 10%), rechthoekig verkavelde polder met lange, smalle kavels. Het grid heeft de polder een helder en leesbaar landschap gegeven dat 150 jaar later nog steeds goed zichtbaar is. Van oudsher vindt in het noordwestelijk deel akkerbouw plaats en in het nattere zuidoostelijke deel melkveehouderij.

In de eerste helft van de vorige eeuw zijn drie spoorlijnen en twee rijkswegen over het grid heen gelegd. Intensivering in de landbouw heeft er in de loop der tijd toe geleid dat in het noordwestelijke deel veel percelen zijn vergroot door het dempen van sloten en dat akkerbouw daar gedeeltelijk is verdrongen door (glas)tuinbouw.

De *Ringvaart* vormt een schakel in tijd en ruimte tussen het oude en het nieuwe. De Ringvaart omsluit aan drie zijden de Zuidplaspolder. Langs de vaart staan symbolen van zowel de strijd tegen het water (molens, gemalen, sluizen) als het gebruik van het land (bruggen, pakhuizen). De ringvaart verbindt bovendien de verschillende dorpen met elkaar.

In het *restveengebied* is de oorspronkelijke ontginningsstructuur het beste bewaard gebleven. Juist hierdoor bestaat er een sterke verbondenheid tussen dit gebied, de ringvaartzone en de IJsseldijk. Vanaf de IJsseldijk zijn de ver-

schillende trappen in maaiveld en waterhoogten duidelijk zichtbaar en manifesteert zich een echte polderhorizon.

In de Zuidplaspolder liggen enkele *dorpen* en *historische bebouwingslinten* die een duidelijke relatie hebben met het omliggende landelijk gebied. De oude kernen van de dorpen en alle elementen die daarbij horen, zijn de dragers om het dorpse karakter ook in de toekomst vast te kunnen houden. Het dorpse karakter blijkt daarnaast ook uit een hechte sociale structuur en een bloeiend verenigingsleven.

De kreekkruggen en de voormalige ontginningsassen in het plangebied kunnen archeologische waarden bevatten. Bij werkzaamheden moet daartoe onderzoek worden uitgevoerd.

De uitgangspunten samengevat

- Historisch kavelpatroon als basis voor de stedenbouwkundige structuur.
- Herkenbaarheid van de ringvaart als belangrijk ruimtelijk en historisch bindend element.
- Ontginningstructuur restveengebied en de zichtbaarheid ervan.
- Identiteit van dorpen als drager van de ontwikkeling.

2.4 Infrastructuur

Het is steeds duidelijk geweest dat de infrastructuur, naast bodem en water, bepalend zal zijn voor de capaciteit van het gebied om stedelijke programma's op te vangen.

In de huidige situatie en bij de autonome ontwikkeling heeft de Zuidplaso-geving te kampen met groeiende verkeersvraagstukken op:

- het hoofdwegennet, met als gevolg een forse aantasting van de bereikbaarheid van steden en dorpen;
- regionaal niveau, waar heel moeizaam oplossingen worden gevonden (omleidingswegen Gouda en Zevenhuizen);
- lokaal niveau, bij de afwikkeling van verkeer in en om de kernen.

Uitgangssituatie

De groeiende mobiliteit in de Randstad zorgt voor een toename van de congestie op de hoofdwegen, waardoor ook de Zuidplas meer sluipverkeer en congestie te verwerken krijgt (o.a. N219, N207, N456). Bij de autonome ontwikkeling, waarin nieuwe woonwijken, bedrijventerreinen en glastuinbouw tot ontwikkeling komen, nemen deze problemen al sterk toe. De overlast van het noord-zuidverkeer door het gebied wordt ook veroorzaakt door de gebrekkige wegenstructuur ten westen van de Rotte. Deze structuur wordt nu sterk verbeterd (N470), waardoor ook de druk van het noord-zuidverkeer door de Zuidplas zal worden verminderd.

Dubbelslag

De planvorming in het kader van het ISP maakt het mogelijk om een dubbelslag te maken. Deze dubbelslag betreft enerzijds het zorgdragen voor een hoofdstructuur die als drager functioneert voor de ontsluiting van de stedelijke ontwikkelingsopgave, anderzijds het oplossen van bestaande en groeiende verkeersvraagstukken in de verschillende kernen. Hierbij past ook het optimaal inspelen op lopende infrastructuurdossiers:

- *Pilotstudie Stedenbaanstation Westergouwe/Gouweknoop*, waarbinnen een locatie wordt gezocht voor een nieuw station aan de westzijde van Gouda.
- *Regionale railverbinding Rotterdam – Gouda*.
- *ZSM2-project*; maatregelen die op korte termijn (voor 2010) de bereikbaarheid op het rijkswegennet kunnen verbeteren (met name A20).
- *N207-corridor*: verbetering van de verkeersafwikkeling op de N207-corridor op korte en langere termijn.

Netwerkstad Zuidvleugel

De Zuidvleugel vertoont steeds meer kenmerken van een netwerkstad, zoals langere verplaatsingsafstanden en een oriëntatie op meer stedelijke centra, met als gevolg meer kris-krasbewegingen. Ook in de Zuidplas moet rekening worden gehouden met een meerzijdige oriëntatie. Dit betekent goede verbanden met de Rotterdamse regio, Zoetermeer en Gouda, maar ook met Den Haag, Utrecht en de Noordvleugel van de Randstad.

Synergie HWN- en OWN-verkeersnetwerken

De verschillende schaalniveaus in de weginfrastructuur functioneren in grote samenhang. Voor een goede bereikbaarheid van het gebied wordt het rijkswegennet (HWN) optimaal verbonden met de onderliggende regionale netwerken (OWN). Omgekeerd moeten maatregelen op het OWN bijdragen aan een betere verkeersafwikkeling op het HWN.

In de omgeving Zuidplas vraagt dit om voldoende capaciteit op het HWN, maar ook om nieuwe regionale weginfrastructuur met een hoge capaciteit.

De uitgangspunten samengevat

- Integrale ontwikkeling van hoofdwegennet en onderliggend wegennet;
- Accomoderen van de verstedelijking en oplossen van bestaande verkeersproblemen;
- Grote concurrentiekracht van openbaar vervoer door afstemming verstedelijking en vervoersassen.

2.5 Wonen

Kwantitatieve behoefte

Zoals in de ISV is aangegeven is de Zuidplas na 2010 het enige grote opvanggebied voor de stedelijke woningbehoefte voor de Zuidvleugel en vooral voor de Stadsregio Rotterdam. Het plangebied Zuidplas is daarmee van belang voor de behoefte van de gehele Zuidvleugel en niet alleen voor die van het gebied zelf. Vooralsnog wordt in het plangebied uitgegaan van een ruimtebehoefte voor 15.000 woningen voor de periode van 2010 tot 2020. Ongeveer 5.000 - 10.000 woningen daarvan worden toegerekend aan de stadsregio Rotterdam en de rest aan de regio Midden-Holland en de Zuidvleugel. Daarvan zijn 5.000 woningen bestemd voor de eigen bevolking van de kernen in de Zuidplas, met name voor starters en senioren.

Na 2020 is ruimte nodig voor nog eens ca 15.000 woningen. Deze behoefte wordt sterk bepaald door wat in de Zuidvleugel (met name stadsregio Rotterdam) gebouwd is en nog zal worden. Zeker is dat deze verdere verstedelijking van de Zuidplas hoogwaardig openbaar vervoer vereist.

Al eerder is een besluit genomen over de ontwikkeling van ca 3.800 woningen in Westergouwe (Gouda) en ca 2.900 woningen in Triangel (Waddinxveen).

Kwalitatieve behoefte

Naast de behoefte aan dorpsmilieus ten behoeve van de dorpsuitbreidingen bestaat er vanuit de regionale woningmarkt een sterke behoefte aan groene en blauwe woonmilieus in lage dichtheden, die momenteel in de Zuidvleugel niet veel voorkomen. De nieuw te bouwen typen woningen moeten dus een aanvulling op, en een alternatief zijn voor het bestaande aanbod in de regio.

Het ontwikkelen van nieuwe groene woonmilieus dient ten minste twee doelen. Ten eerste draagt het bij aan de eerder aangehaalde gewenste differentiatie van woonmilieus op het niveau van de Zuidvleugel en in het bijzonder de stadsregio Rotterdam, die nodig is om (kapitaalkrachtige) mensen aan te trekken en vast te houden. Ten tweede gaat het om het ontwikkelen van een aantrekkelijk, recreatief toegankelijk landschap.

Dat betekent niet dat er geen verschillen in dichtheden van met name de woonbebouwing nodig zijn. Ieder woonmilieu vraagt om eigen dichtheden die mede afhankelijk zijn van omgeving, landschap, etc.. Zo zal er aan de rand van een natuurgebied eerder in lage dichtheden worden gebouwd. Rond stations of metrohaltes zijn hogere dichtheden met een meer stedelijk karakter uitgangspunt voor de planvorming.

Inrichtingsprincipes

- Differentiatie in woningdichtheden
- Meerwaarde door menging van wonen met groen en water
- Emissievrij bouwen
- Laag energiegebruik (energiezuinig bouwen)

De uitgangspunten samengevat

- Tot 2020: 15.000 woningen (5.000 - 10.000 woningen voor stadsregio Rotterdam, rest voor de regio Midden-Holland en de Zuidvleugel)
- Tot 2030: ruimte voor nog eens 15.000 woningen
- Nadruk op ontwikkeling van woonmilieus die nu schaars zijn in de Zuidvleugel.
- Duurzaam bouwen.

2.6 Voorzieningen

De voorzieningenstructuur in de Zuidplas is in opdracht van de provincie Zuid-Holland (2005) onderzocht.

Typering

Voorzieningen vallen uiteen in lokale en regionale voorzieningen. Lokale voorzieningen bestaan uit dagelijkse en niet-dagelijkse voorzieningen. Dagelijkse voorzieningen zijn de meeste eerstelijns zorgvoorzieningen, primair onderwijs, supermarkten en winkels voor dagelijkse boodschappen. Niet-dagelijkse voorzieningen bestaan uit sportvoorzieningen zoals sporthallen, tennisbanen en zwembaden, en sociaal-culturele voorzieningen als bibliotheek en muziekscholen. Regionale voorzieningen zijn onder meer: ziekenhuizen, voortgezet onderwijs, bioscopen, theaters, meubelboulevards, en sportvoorzieningen als klimhal en golfbaan.

Bestaande voorzieningen in de Zuidplas

Uit het onderzoek komt naar voren dat (boven)regionale voorzieningen in voldoende mate direct buiten de Zuidplaspolder aanwezig zijn. De aandacht gaat daarom met name uit naar voorzieningen op het gemeentelijke (lokaal) of bovengemeentelijke (bovenlokaal) niveau.

De *detailhandel* in de Zuidplas is vrij geconcentreerd in de kernen aanwezig. Uit het onderzoek blijkt daarnaast, zowel voor dagelijkse als niet-dagelijkse boodschappen, een groot 'koopstroomlek' naar de omliggende grote steden met een groot aanbod aan voorzieningen. Aan dagelijkse detailhandel blijkt een tekort, terwijl de niet-dagelijkse detailhandel een te eenzijdig karakter heeft. Het winkelbestand in de Zuidplaspolder kent mede door het koopstroomlek een neergaande trend, zowel kwalitatief als kwantitatief. Alleen Nieuwerkerk ad IJssel en Gouda weten de consument voor de dagelijkse boodschappen vast te houden.

In het *onderwijs* is momenteel voldoende aanbod voor de inwoners van de Zuidplas. Het aanbod aan basisscholen is voldoende. Voor voortgezet onderwijs kan men terecht op verschillende scholen binnen of net buiten de Zuidplas.

Het *verenigingsleven* in de Zuidplas is bijzonder actief en kent een belangrijke rol van de kerk. Het verenigingsleven draagt mede de culturele identiteit. Uitzonderd Zevenhuizen met het dorps huis Swanla, is er een gebrek aan geschikte accommodaties op lokaal niveau voor culturele verenigingen, bibliotheken, en voor jongerenopvang. Moerkapelle heeft een regionale functie voor confessionele voorzieningen.

De capaciteit aan *sportvoorzieningen* komt gemiddeld redelijk overeen met de norm, maar kent per gemeente grote verschillen. In het algemeen kent het gebied kleine, verspreide accommodaties voor sport. Een aantal verenigingen wordt gedwongen trainingen te verzorgen in accommodaties buiten de Zuidplaspolder, omdat de capaciteit van de accommodatie binnen de Zuidplaspolder onvoldoende is. Enkele sportvoorzieningen zijn op termijn alleen op bovenlokaal niveau te handhaven, ook bij groei van het inwonertal.

Wat betreft *zorg* lijkt er in de huidige situatie geen gebrek aan eerstelijns zorgvoorzieningen te bestaan. In tegenstelling tot gemeentelijke onderzoeken blijkt dat het aantal huisartsen in de polder voldoende zou moeten zijn. Het verdient aanbeveling deze tegenstelling nader te onderzoeken. Verder is de huidige capaciteit van verzorgingshuizen en ziekenhuizen in principe voldoende.

Autonome ontwikkeling voorzieningen in de Zuidplas

Voorzieningen zijn meer en meer vraag- en profijtgestuurd. Onder invloed van marktwerking vindt verbreding (meer producten) en verdieping (hogere kwaliteitseisen) plaats. Dit gaat mede gepaard met een proces van *schaalvergroting*. Schaalvergroting leidt tot concentratie: slechts op enkele, regionale plaatsen is een compleet voorzieningenaanbod aanwezig. Op lokaal niveau wordt het gebrek aan voorzieningen aangevuld door thuisbezorging, uitgiftepunten of filialen (denk aan wijkzorg-voorzieningen en bibliotheken): deconcentratie. Tevens gaan verschillende typen voorzieningen steeds vaker 'samenwonen', omdat er geen draagvlak meer is voor afzonderlijke voorzieningen (*functievervlechting*). Dit bestaat niet alleen binnen sectoren (bijvoorbeeld de Brede School), maar ook tussen sectoren onderling, zoals multifunctionele wijkcentra met zorg- en sociaal-culturele voorzieningen. Schaalvergroting en

functievervlechting leiden tot langere reistijden en de noodzaak tot een beter openbaar vervoer.

Het *verenigingsleven staat onder druk*. De consument onderneemt meer activiteiten die niet georganiseerd zijn. Een voorbeeld is het toenemende belang van individuele sporten zoals hardlopen en fitness. Ook in het (sociaal-culturele) verenigingsleven is te zien dat de consument “verindividualiseert”.

Tevens speelt de *vergrijzing* een belangrijke rol in de toekomst van voorzieningen. De ouder wordende bevolking heeft meer behoefte aan zorgvoorzieningen en minder aan bijvoorbeeld onderwijs. De voorzieningen voor ouderen dienen niet op zichzelf gepland te worden. Contact met andere generaties is van belang voor de leefbaarheid.

De uitgangspunten samengevat

- Voorzieningen spelen een rol bij de toekomstige identiteit van het gebied.
- Een zo compleet mogelijk pakket van dagelijkse voorzieningen in elke kern is van belang voor de leefbaarheid. Functievervlechting is daarbij noodzakelijk.
- Voor niet-dagelijkse voorzieningen is bovenlokale afstemming van vraag en aanbod nodig.
- (Boven)regionale voorzieningen zijn in voldoende mate direct buiten de Zuidplaspolder aanwezig.
- Vergrijzing speelt een belangrijke rol in de toekomst van voorzieningen.

2.7 Bedrijven en glastuinbouw

Bedrijven

Door de centrale ligging in de Randstad heeft de Zuidplas grote economische potenties. In het kader van de ISV is gebleken dat in de Zuidplas tot 2030 behoefte is aan ca 300 hectare netto nieuw bedrijventerrein. Voor de planperiode tot 2020 gaat het, naast het aanbod van bestaande en in ontwikkeling zijnde bedrijventerreinen, om nieuw areaal bij Nieuwerkerk aan den IJssel en bij de locatie A12-Noord, die in het streekplan Oost 2003 is aangeduid als ontwikkelingsrichting bedrijventerrein. De behoefte aan bedrijventerreinen komt naar verwachting vooral van bedrijven die zich bezighouden met logistieke activiteiten en in mindere mate met zakelijke dienstverlening, consumentendiensten en bouwnijverheid. Daarnaast zal met een beperkte vraag naar locaties in het groen rekening dienen te worden gehouden voor onderzoeksbedrijven en instellingen. Een derde kansrijke categorie bestaat uit adviseurs die vanuit huis werken. De ligging op de binnenring van de Randstad maakt de Zuidplas aantrekkelijk voor deze Randstad-georiënteerde groep.

Kernbegrippen bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsterreinen zijn:

- intensiveren van ruimtegebruik: stapelen van functies, ondergronds en/of geschakeld bouwen;
- segmentering t.b.v het creëren van bijzondere vestigingsmilieus (selectieve uitgifte);
- streven naar duurzaamheid: balans tussen economie en ecologie.

Glastuinbouw

Ontwikkeling van de Zuidplas als onderdeel van de zogenoemde Glas-as is een belangrijk onderdeel van het rijks- en provinciale beleid. De Glas-as maakt deel uit van de Greenport Zuid-Hollands glasdistrict, waarbinnen alle

onderdelen van de keten in hun samenhang aanwezig (moeten) zijn. Er is in dit verband behoefte aan 280 ha netto glastuinbouwgebied. Daarvan is 200 ha bedoeld voor nieuwvestiging en 80 ha voor hervestiging van glas binnen het gebied.

Te hanteren inrichtingsprincipes voor duurzame glastuinbouw zijn:

- ruimtelijke kwaliteit (beeldkwaliteit; inpassing in omgeving; benutten gebiedspotenties; voorkomen lichthinder; efficiënt ruimtegebruik)
- milieukwaliteit (kwaliteit grond- en oppervlaktewater; adequate riolering, toereikende gietwater- en duurzame energievoorziening en daarvoor noodzakelijke infrastructuur, inzameling/verwerking afval, transport/logistiek)

Meervoudig ruimtegebruik

Het streven is dat op 20% van het nieuwe glas- en bedrijfsareaal meervoudig ruimtegebruik plaatsvindt. Verondersteld wordt dat het voor de helft activiteiten betreft die "bedrijfsterreinbehoevend" zijn en voor de andere helft te maken heeft met activiteiten zoals detailhandel, tuincentra, fitness en opslag van duurzame consumptiegoederen.

De uitgangspunten samengevat

- Tot 2030: 300 hectare netto nieuw bedrijfsterrein, waarvan 125 hectare in de eerste fase tot 2020.
- 200 hectare nieuw glas en 80 hectare glas voor hervestiging binnen de Zuidplas.
- Duurzaamheid: streven van 20% meervoudig ruimtegebruik en gebruik van duurzame energie.

2.8 Groen en recreatie

Het steeds dichter wordende stedelijke netwerk in de Zuidvleugel heeft behoefte aan een robuuste en gedifferentieerde groenstructuur, zowel voor de landschappelijke kwaliteit als voor de recreatieve- en natuurfuncties in en voor de regio. Daarnaast zijn de groenblauwe kwaliteiten onontbeerlijk voor de leefbaarheid en het vestigingsklimaat voor wonen en werken in de Zuidvleugel.

Het Strategisch Groenproject (SGP) Zoetermeer-Zuidplas is mede een belangrijke basis voor het ISP. Hierin zijn de volgende ambities opgenomen:

- realisatie van het Bentwoud;
- het openluchtrecreatiegebied de Eendragtspolder gecombineerd met waterberging;
- een grootschalige recreatief-ecologische verbindingzone Goudse regio;
- een natuurgebied bij Moordrecht (begrensd).

Voorts is in het streekplan Zuid-Holland Oost (2003) een zoekopgave geformuleerd voor een waterrijk natuur- en recreatiegebied met een omvang van 245 ha in de omgeving van Moordrecht, bedoeld als schakel in de ecologische verbinding tussen het Bentwoud en de Krimpenerwaard.

Het recreatieve netwerk zal tegemoet moeten komen aan vereisten vanuit verschillende sporten en vrijetijdsbestedingen zoals fietsen, wandelen, paardrijden, skeeleren, kanoën en schaatsen. Daarbij gelden de volgende kwaliteitseisen:

- goede aansluiting van lokale fiets- en wandelstructuren op regionale routes in de polder en vice versa (kaart 8);
- ongelijkvloerse passages bij grote infrastructurele barrières;
- goede bereikbaarheid van haltes van openbaar vervoer; fietsroutes dienen tevens veilig te zijn;
- aantrekkelijke overgangen van stad naar land;
- hoge belevingswaarde langs de routes: beleving van het verleden, een levend watersysteem, variatie in openheid en beslotenheid, een groen karakter en toegankelijkheid van het landschap;
- fiets- en wandelpaden worden zoveel mogelijk gescheiden aangelegd.

De uitgangspunten samengevat

- SGP Zoetermeer-Zuidplaspolder vormt de basis voor het regionaal groen casco.
- Robuuste ecologische verbinding(en) tussen Bentwoud en Krimpenerwaard.
- Waterrijk natuurgebied (245 ha) in het zuidelijk deel van de Zuidplas.
- Kwalitatief hoogwaardig recreatief netwerk voor verschillende doelgroepen met ongelijkvloerse kruisingen met hoofdinfrastructuur.

2.9 Milieuaandachtspunten

Aan het ISP en de herziening van het streekplan is een zogeheten Strategische Milieu Beoordeling (SMB) gekoppeld. In dit document worden vooral de richtinggevende keuzes uit het ISP en SP beoordeeld op hun milieueffecten.

Daarnaast zijn voor het ISP de zogeheten milieuaandachtspunten van belang. Dit zijn concrete aandachtspunten voor de inrichting van het gebied. In de twee milieuaandachtspuntenkaarten (MAP-kaart, kaart 9 en 10) zijn zones opgenomen waarmee in de uitwerking van het ISP rekening moet worden gehouden in verband met de kwaliteit van de leefomgeving.

Hoe dichter kwetsbare functies bij de milieubelastende bron worden gepland, hoe groter de inspanningen zullen zijn om kwaliteit in de leefomgeving te verkrijgen. Wettelijke normen mogen daarbij niet worden overschreden. In tabel 1 worden de consequenties aangegeven indien er woningbouw wordt gepland.

Tabel 1: Milieuaspect met consequentie t.a.v. de functie wonen.

<i>Milieuaspect</i>	<i>Consequentie t.a.v. de functie wonen</i>
Zone wegtransport gevaarlijke stoffen	Motivatieplicht en bebouwingsvrije zones
Stikstofdioxide	Geen gevoelige bestemmingen toegestaan
Externe veiligheid spoor	Motivatieplicht en bebouwingsvrije zones
Externe veiligheid transportleidingen	Motivatieplicht en bebouwingsvrije zones
Geluidscontourwegen	Bij onvoldoende afstand dienen geluidsdempende maatregelen te worden genomen.
Geluidscontourspoorwegen	Bij onvoldoende afstand dienen geluidsdempende maatregelen te worden genomen.
Geluidszonering industrie	Bij onvoldoende afstand dienen geluidsdempende maatregelen te worden genomen.
Ke-contour Rotterdam Airport	Zo min mogelijk geluidsgevoelige bestemming
Geurhinder bedrijven	Geen gevoelige bestemmingen toestaan
Lichthinder vanuit de glastuinbouw	Aanpak via Besluit Glastuinbouw Wet Milieubeheer en aanvullende plan van aanpak, dd oktober 2004, van LTO en Stichting Natuur en Milieu
Opstelling windenergie	Geluidsbelasting en hinder van slagschaduw

Geluid, stank en externe veiligheid en fijn stof.

Kaart 9 geeft de milieuaandachtspunten weer met betrekking tot geluid, stank en externe veiligheid van het huidige weg- en spoortransport. In dit plan is met deze aspecten rekening gehouden. Omdat het fijnstofgehalte de norm voor het 24 uursgemiddelde in vrijwel geheel Zuid-Holland overschrijdt, is dit niet medebepalend geweest in de keuze voor de invulling van de velden. Op grond van het Besluit Luchtkwaliteit zal dit aspect in de verdere uitwerking van het plan een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling vormen.

Ten aanzien van het aspect geluid zijn op het niveau van het ISP geen zones aan te geven waarbinnen wel of geen woningbouw gerealiseerd zou kunnen worden. Bepalend is namelijk het geluidsbelastingniveau op de gevel van de woonbebouwing (55 dB(A)), dat via ontwerp en inrichtingsmaatregelen nog te sturen is.

In het bedrijventerrein ten noorden van de A12 staat een composteringsbedrijf met een geurcontour. Er zijn plannen van dit bedrijf om groenafval niet meer te composteren, maar te verbranden en daarmee energie aan huishoudens te leveren. Daarmee zou de vergunning en de geurcontour wijzigen/vervallen. Het ISP of het SP kan ook anderszins aanleiding geven om deze contour aan te passen. Momenteel is de geurcontour nog geldig en dus op de MAP-kaart opgenomen.

Kabels en leidingen

Kaart 8 geeft een indicatie van de kabels en leidingen die door het plangebied lopen. Bij deze kabels en leidingen horen bebouwingsvrije afstanden en toetsingsafstanden. Binnen deze toetsingsafstanden geldt een motivatieplicht voor bebouwing. Dit is met name relevant voor de kabels en leidingen die dwars door het nieuw in te richten gebied lopen. De belangrijkste hiervan zijn de Gasunie-leidingen en de brandstoftransportleiding. Deze hebben relatief grote veiligheidszones waar niet gebouwd mag worden. Het beleid ter zake wordt naar verwachting de komende jaren aangescherpt.

Het ISP en het SP kunnen aanleiding geven om één of meer van deze leidingen te verleggen. Een en ander zal gebeuren in overleg met de exploitant en na

afweging van kosten en baten, gegeven het dan geldende beleidskader voor hinder- of gevarenczones.

Specifiek uitvoeringsbeleid

Bij de ontwikkelingen die in de Zuidplas zullen gaan plaatsvinden, zal de milieukwaliteit goed moeten worden bewaakt. Binnen het gebied zal de leefbaarheid een grote rol spelen. De verschillende nieuwe functies binnen het gebied (wonen, werken, recreëren) zullen milieueisen aan het gebied stellen. Bij de nadere uitwerking van de verschillende ontwikkelingsgebieden zal daarom specifiek uitvoeringsbeleid moeten worden opgesteld, waarin richt- en grenswaarden voor bijvoorbeeld geluid, lucht en externe veiligheid gaan gelden, maar ook eisen aan bouwwerken worden gesteld.

De uitgangspunten samengevat

- Rekening houden met ruimtelijke beperkingen vanuit geluid, geurhinder en externe veiligheid.
- Normstelling voor fijn stof en No₂ zijn belangrijke randvoorwaarden voor de ontwikkeling.
- Bij nader inrichtingsontwerp tegemoet komen aan wettelijke milieueisen.

2.10 Energie

Emissiebeperking

Het gebied zal deels tot ontwikkeling komen voor 2010; en deels in de periode 2010-2020, in deze 'post-Kyoto' periode zullen extra inspanningen nodig zijn om de CO₂ emissie te beperken. Met als zichtjaar 2020 wordt daarom een CO₂ emissiebeperking met 35% nagestreefd vergeleken met de emissies bij het huidige energiegebruik. Deze energiebeperking moet worden gerealiseerd via energiebesparing, een hoog aandeel duurzame energie en efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen (de 'trias energetica').

Bijna 70% van de warmtevraag komt voor rekening van de glastuinbouw, die bovendien in de eerste fase van de ontwikkeling van de Zuidplas zal worden gerealiseerd. Circa 20% van de warmtevraag is van bedrijven, de resterende 10% van woningen. De elektriciteitsvraag is grosso modo gelijk verdeeld over voorgaande drie functies.

Duurzame opties

Er zijn meer opties voor een duurzame warmtelevering en -uitwisseling op lokaal- en clusterniveau (biomassa, warmtepompen, koude-/warmteopslag) en op regionaal niveau (industriewarmte). Deze opties zijn niet zozeer concurrerend als wel elkaar aanvullend. Van deelgebied tot deelgebied zal, afhankelijk van de specifieke vraag, de optimale combinatie nader moeten worden ingevuld ('energieweb'), voor warmte en mogelijk ook in combinatie met elektriciteit.

De uitgangspunten samengevat

- Emissiebeperking 35% vergeleken met emissies bij het huidige energieverbruik
- Toepassing van het concept 'energieweb'.

3 Plan: concept en hoofdlijnen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving op hoofdlijnen van de planinhoud. Het plan bestaat uit vier samenhangende onderdelen: een kaartbeeld, beleidsuitspraken over de relevante thema's, een ontwikkelingsplanologische benadering en een gefaseerde invulling.

3.2 Plan in hoofdlijnen

3.2.1 Regionale positionering

Stedelijk netwerk Zuidvleugel

De afgelopen decennia zijn de afzonderlijke stedelijke agglomeraties van Zuid-Holland aaneengegroeid tot een stedelijk netwerk: de Zuidvleugel. Een van de gevolgen van dit proces is dat de voormalige periferie van de stadsgewesten steeds centraler is komen te liggen. De Zuidplas heeft zich daarbij de afgelopen decennia ontwikkeld van rand van het buitengebied (Groene Hart) tot flank van de Zuidvleugel. Rond de A12 is de ontwikkeling van grootschalige logistiek en glastuinbouw in volle gang en ontstaan er stadsrandfuncties als maneges, tuincentra en vrije woonmilieus (kaart 11).

Tegelijk ligt de Zuidplas aan de binnenring van de Randstad Holland en aan de achterlandverbinding naar Duitsland. Deze ligging van het gebied maakt dat de Zuidplas zich kan ontwikkelen als poort en voortuin van de Zuidvleugel.

Bijzondere kansen

Dit brengt bijzondere kansen met zich mee voor functies die in de stad geen plek meer vinden, maar wel profiteren van de nabijheid van een grootstedelijk gebied:

- *Werken.* Door zijn ligging kan de Zuidplas zich ontwikkelen tot logistieke draaischijf van de Zuidvleugel. Ook kleinschalige dienstverlenende bedrijven worden door deze ligging aangetrokken. Voorts is uitbouw van het zich snel ontwikkelende glascomplex, gekoppeld aan de Veiling van Bleiswijk, kansrijk.
- *Wonen.* Door de ligging van een half uur van het hart van de Zuidvleugel aan de binnenring van de Randstad is er in de Zuidplas potentie voor niet-stedelijke woonvormen gericht op Randstedelingen (mensen die de Randstad Holland tot hun dagelijkse leefomgeving rekenen). Dat kan in de vorm van dorps wonen, gekoppeld aan de bestaande dorpen, en door dunne woonmilieus met veel individuele vrijheid. Het wonen in de Zuidplas moet onderscheidend zijn ten opzichte van het wonen binnen de steden zelf om concurrentie te voorkomen en om een eigen - bij de huidige samenleving passende positie - op te bouwen.
- *Voorzieningen.* De ligging van de Zuidplas bij de grote recreatieland- schappen van de Rottewig en het Groene Hart maken de polder ten wes-

ten van de Zuidplas en de zuidelijke helft van de Zuidplas zelf interessant voor enkele grootschalige recreatieve functies.

Robuuste groene hoofdstructuur

Op het schaalniveau van de Zuidvleugel vormen de grote eenheden Bentwoud, Rottewig en het zuidelijk deel van de polder, waar op termijn een waterrijk natuurlandschap tot stand komt, een robuust parklandschap. Deze gebieden zijn beeldbepalend op interregionaal niveau. Aan de overzijde van de Hollandse IJssel met het Hitlandgebied ligt de wijidse Krimpenerwaard, een deel van het Groene Hart waardoor de Zuidplas volledig is omgeven.

3.2.2 De Zuidplas

Casco van lanen, linten en tochten

Binnen de Zuidplas vormt het stelsel van linten, lanen en tochten, samen met de ringvaart, een helder, beeld- en kwaliteitsbepalend raamwerk (casco) waarbinnen het stedelijke programma zich kan ontwikkelen (kaart 12). Tevens verbindt dit casco het te verstedelijken midden- en noordelijk deel van de Zuidplas aan de grote landschappelijke eenheden in de omgeving.

Verschillende lanen en linten vormen tevens het lokale gebiedsontsluitende wegennet. Dit lokale net sluit door middel van enkele regionale wegen aan op het hoofdwegennet. Nieuwe treinstations bij Doelwijk, Westergouwe en/of bij Zevenhuizen voorzien daarnaast in een meerzijdige OV-oriëntatie van het gebied. De goede bereikbaarheid van de stations zowel vanaf het hoofdwegennet als vanuit het gebied, maken de locaties interessant als overstapplaats van auto op OV.

Noordelijk kleigebied

Gezien de bodemgesteldheid en de watersituatie kunnen in het noordelijk kleigebied diverse functies zonder veel belemmeringen worden ontwikkeld. Voor de Zuidplaspolder wordt uitgegaan van de ontwikkeling van de aanwezige glastuinbouw. Voor Polder de Wilde Veenen en de Tweemanspolder geldt een voortzetting van het huidige agrarische gebruik. In de zuidelijker gelegen Eendragtspolder vindt transformatie plaats van agrarisch gebruik naar recreatie, waterberging en natuurontwikkeling. Het Plantagekwadrant, bij de aansluiting van de N219 met de A12, maakt de entree van de Zuidplas tot een unieke en beeldbepalende plek: de zware infrastructuur wordt ingepast in een gebied met open water met innovatieve glastuinbouw en boomplantages.

Middengebied tussen A12 en A20

Het kleigebied ten noorden van de Zuidelijke Dwarsweg zal worden gebruikt voor woningbouw (in het gebied tussen Zevenhuizen en Nieuwerkerk). De Waterparel is een gebied met goede waterkwaliteit tussen A20 en Zuidelijke Dwarsweg. In dit gebied ligt het kreekruiggengebied dat zich moet gaan ontwikkelen tot een waterrijk en dunbebouwd woonlandschap. In combinatie met de ontwikkeling van een natuurkern tussen kreekrug en A20 ontstaat hier in het hart van de polder in relatief korte tijd een bijzonder gebied, dat kwaliteit geeft aan de omliggende woon- en werkgebieden.

In de Gouweknoop, het overgangsgebied van klei en veen ten oosten van de Middeweg en ten zuiden van de A12, komen de snelwegen en spoorlijnen bijeen. Met de realisering van een goede interne en externe ontsluiting wordt dit deelgebied geschikt voor vestiging van woningen, bedrijvigheid en voorzieningen. De Gouweknoop kan op termijn uitgroeien tot een stedelijk brandpunt op Randstadniveau.

Zuidelijk restveengebied

In het restveengebied ten zuiden van de A20 is extensief ruimtegebruik voorzien, met een groene inrichting met ruimte voor kleinschalige landschapontwikkeling, moerasoever, gebieden met particulier/agrarisch natuurbeheer en recreatief medegebruik.

Lokaal niveau

Op het lokale niveau kent het plan verschillende cruciale en beeldbepalende details, waaronder de kruisingen van infrastructuur met de nieuwe tochten en de entrees van de lanen vanaf de regionale infrastructuur. In de uitwerking van het plan moeten deze plekken samen met de lange lijnen van linten, lanen en tochten vormgegeven worden als de architectonische en landschappelijke beeld dragers van het gebied. Bij de ontwikkeling van deelgebieden dient de ontwikkelende autoriteit te voldoen aan de eisen die voortkomen uit het nog op te stellen beeldkwaliteitplan.

3.3 Plankaart

De plankaart (kaart 13) kent drie lagen: ‘groenblauw casco’, ‘infranetwerk’ en ‘occupatie’. Het groenblauwe casco en het infranetwerk vormen een samenhangende ruimtelijke structuur, waarbinnen het verstedelijkingsprogramma een plek krijgt.

Groenblauw casco

Het groenblauwe casco bestaat uit de volgende onderdelen:

- Linten, lanen en tochten.
- Groen- en waterstructuur.

De linten en lanen zijn geënt op de historische wegenstructuur van het gebied. Zij worden gekenmerkt door een breed, groen profiel en vormen daarmee een herkenbaar structurerend element in de polder.

Ook het stelsel van tochten is gebaseerd op de oorspronkelijke waterhuishoudkundige inrichting van het gebied. Een aantal tochten wordt fors verbreed en vormt daarmee de blauwe tegenhanger van de linten en lanen. Naast de waterhuishoudkundige hoofdfunctie hebben deze tochten een recreatieve en landschappelijke functie.

De groen- en waterstructuur omvat de grotere groene en blauwe gebieden met een recreatieve dan wel natuurfunctie (Eendragtspolder, natuurkern en restveengebied). Tevens zijn locaties voor grootschalige waterberging opgenomen.

Infranetwerk

Het infranetwerk bestaat uit een wegenstructuur, een OV-structuur en fietsroutes. De wegenstructuur is opgebouwd uit (inter)nationale wegen, regionale gebiedsontsluitende wegen en lokale gebiedsontsluitende wegen. Deze laatste categorie is deels verweven met het stelsel van lanen en linten. De OV-structuur bestaat uit bestaande railverbindingen, ruimtelijke reserveringen voor HOV en (zoekgebieden voor) haltes.

Occupatie

De categorie 'occupatie' kent een beperkt aantal legenda-eenheden. Hieruit spreekt de planfilosofie waarin het casco wordt vastgelegd en waarin de invulling nog een grote mate van flexibiliteit kent.

De occupatielaag geeft enerzijds de bestaande en reeds geplande (autonome ontwikkeling) woon-, werk- en glastuinbouwlocaties weer. Daarnaast worden de geplande nieuwe locaties aangegeven voor wonen, werken, glastuinbouw-bedrijvenlandschap en voorzieningen. 'Glastuinbouwbedrijvenlandschap' vormt daarbij een indicatieve aanduiding voor de dubbelfunctie bedrijvigheid en glastuinbouw, uitgaande van meervoudig ruimtegebruik. Het bestaande agrarisch gebied (Tweemanspolder, Polder de Wilde Veenen) blijft in de huidige vorm gehandhaafd.

Verdere uitwerking

De plankaart wordt in de volgende hoofdstukken nader uitgewerkt langs een viertal thema's:

- Hoofdstuk 4: Tussen Dorp en Stad: dorpsuitbreidingen, verstedelijkingsgebieden, bedrijventerreinen en glastuinbouw.
- Hoofdstuk 5: Mobiliteit en Bereikbaarheid: de ontsluiting van het gebied via rail en weg.
- Hoofdstuk 6: De Heerlijke Polder: groene en recreatieve structuren.
- Hoofdstuk 7: Bouwen met Water: de inrichting van het watersysteem en de meerwaarde van water voor de te realiseren functies.

3.4 Uitspraken: vastleggen, inkaderen of agenderen

Het ISP is het resultaat van een breed ontwikkelingsproces in het plangebied. Om dit proces in zijn breedte te kunnen beschrijven, is enerzijds een thematische insteek gekozen. Het plan wordt nader toegelicht via de thema's Tussen Dorp en Stad, Mobiliteit en Bereikbaarheid, De Heerlijke Polder en Bouwen met Water.

Om de beslissingen die in dit proces genomen (moeten) worden te kunnen karakteriseren, is gekozen voor een plansystematiek met een onderscheid in drie typen besluiten:

- *Vastleggen*: een bestuurbindend besluit dat in verdere procedures wordt uitgewerkt en ingevuld;
- *Inkaderen*: definiëren van een speelveld waarop de meest betrokken partijen verder beleid ontwikkelen om tot nadere besluiten te komen;
- *Agenderen*: bepalen van de onderwerpen waarover partijen nog nader met elkaar van gedachten wisselen alvorens het ontwikkelingsproces zijn volle gang neemt.

In onderstaand schema is aangegeven hoe deze systematiek in de plankaart, de functionele bepaling en de financiële en bestuurlijke binding doorwerkt.

	Vastleggen	Inkaderen	Agenderen
Kaart	Begrenzing d.m.v. vlakken, lijnen en punten	Aanduiding bijvoorbeeld d.m.v. arcering	Geen, eventueel d.m.v. symbolen
Functionele ontwikkeling	Gespecificeerd op bestemmingsplanniveau	Combinatie van bestemmingen d.m.v. zones in het plangebied	Beschrijving functionele behoefte
Financieel model	Begroten en financiële dekking aangeven	Indicatief gebudgetteerd met aanwijzing hoofdonderdeel planexploitatie	Indicatie over bronnen financiële dekking
Bestuurlijke afspraken	Politiek en bestuurlijk bindende afspraken gespecificeerd in tijd	Inhoudelijk bindende afspraken	Procedure afspraak (decision to decide)

Met deze systematiek wordt ook het dynamische karakter van het plan recht gedaan.

Het ISP zal gefaseerd worden gerealiseerd. Het kaartbeeld dat in het volgende hoofdstuk Structuur en Uitwerking wordt gepresenteerd zal uiteindelijk pas in 2030 zijn beslag hebben gekregen. Het ISP wordt daarom tevens in fase-ringskaarten voor 2010, 2020 en 2030 gepresenteerd. Voor 2010 geldt een uitgangssituatiekaart. Voor 2020 zal meer vastgelegd kunnen worden dan voor 2030. Voor 2030 ligt het zwaartepunt op inkaderen en agenderen.

3.5 Ontwikkelingsplanologie

Het ISP-Zuidplas komt tot stand in het verlengde van de Nota Ruimte. In deze nota is een nieuwe opvatting gepresenteerd over de rol van planologie en planologische besluiten. Met de term ‘Ontwikkelingsplanologie’ wordt verwezen naar een aanpak van het ontwikkelingsproces waarbij de publieke kaders ‘al-ontwikkeld’ worden gesteld in een actief verkeer met private partijen en andere maatschappelijke actoren.

‘Ontwikkelingsplanologie’ markeert de overgang van een rigide, directieve planning naar uitnodigende, uitdagende en communicatieve planprocessen. De aanpak van het project Driehoek RZG is op zichzelf een voorbeeld van ontwikkelingsplanologie. Met dit ISP wordt daarin een volgende stap gezet. Het plan is globaal van opzet, maar het structureert wel de hoofdvragen die spelen bij de inrichting van het gebied en definieert arena’s en onderzoeksvragen voor het vervolg. Daarmee is het ISP dus een stap in een proces en niet een eindpunt.

Om de vervolgvragen voor alle betrokken partijen op de juiste wijze te kunnen definiëren is het nodig een aantal termen te introduceren die in het kader van de ontwikkelingsplanologie een bijzondere betekenis krijgen.

Ontwikkelingsgebieden

Het totale plangebied is op te delen in een aantal ontwikkelingsgebieden. Het is de bedoeling om in een volgende ronde van het planproces per ontwikkelingsgebied het integrale programma exact te definiëren. In het voorliggende plan gebeurt dit al op hoofdlijnen in H8, hier worden ook de resultaten van de eerste financiële exercities per deelgebied weergegeven. Voor deelgebieden is een integrale haalbaarheidsberekening opgezet. Deze berekening geeft inzicht in de financieel-economische haalbaarheid van de plannen en de financiële

ruimte die beschikbaar is voor een bijdrage in de bovenplanse kosten. De verdere financiële vertaling kan bij de uitvoering van de plannen plaatsvinden in een nog op te zetten ontwikkelings/uitvoeringsorganisatie.

De opzet van een dergelijke organisatie dient nog verder te worden uitgewerkt en valt buiten de scope van het ISP, dat een planfiguur op grond van de WRO is.

De gedachte achter de gevolgde benadering is dat zo vanaf de publieke zijde proposities, voorstellen ontstaan en dat het voor een deel aan de markt en de gemeenten is om te zien welke ontwikkelingsgebieden als eerste worden opgepakt. Per ontwikkelingsgebied kunnen dan door betrokkenen afspraken worden gemaakt over kwaliteit, financiën en programmering in een soort exploitatievergunning. Met zo'n vergunning verzelfstandigt het betreffende ontwikkelingsprogramma zich van het totale traject.

Bovenplanse voorzieningen

Naast de ontwikkelingsgebieden is een programma gedefinieerd van bovenplanse voorzieningen. Het betreft (onderdelen van) het casco waarin de ontwikkelingsgebieden zijn opgehangen. Het programma geeft enerzijds voldoende maat, terwijl het anderzijds de exploitatie van deelgebieden niet onmogelijk of onnodig lastig maakt. De financiering komt gedeeltelijk voort uit de grondexploitatie van de deelgebieden.

Inhoudelijke criteria voor de bepaling van de bovenplanse voorzieningen zijn:

- Infrastructuurprojecten die direct bijdragen aan de 'ontwikkelbaarheid' van de deelgebieden in de context van het plangebied.
- Inrichtingsprojecten die op het schaalniveau van het plangebied kunnen worden beschouwd als minimaal noodzakelijke 'tegenhanger' van verstedelijking. Financiering van het groen-blauw casco is bovendien nodig vanwege a) het compensatiebegrip dan wel b) het veroorzakersbeginsel.

Conditie voor ontwikkeling

De huidige verkeersstructuur is niet in staat om een verdere ontwikkeling van het gebied te dragen. Zowel op het hoofdwegennet als op het onderliggend wegennet en het railnet zijn nu reeds aanzienlijke tekorten in capaciteit en kwaliteit. Het fundament van de verkeersstructuur in het gebied behoeft een aanzienlijke versterking.

3.6 Globale fasering

Vanaf 2010 begint de ontwikkeling van nieuwe woningen in de Zuidplas. Vanaf dat moment zal de polder een transformatie gaan doormaken van een meer agrarisch gebied naar een gemengd woon-, werk- en recreatiegebied. Behoud van de leefbaarheid heeft in dit transformatieproces grote aandacht. Daarom is gekozen voor een gefaseerde en deels parallelle ontwikkeling van de planonderdelen.

In de periode tot 2020 wordt in belangrijke mate invulling gegeven aan de ontwikkeling en inrichting van het plangebied. Dorpsuitbreidingen (inclusief bijbehorend voorzieningenniveau), ontwikkeling van het kreekruigebied, ontwikkeling van lintzones en van een groot deel van het glascomplex en het bedrijventerreinen krijgen in belangrijke mate gestalte. Rond 2015 zal, op basis van de potenties voor HOV, een beslissing worden genomen over de invulling van een eerste deel van het middengebied.

In de periode 2020, tot 2030, vindt verdere afronding van de dorpsuitbreidingen plaats, doorontwikkeling van het kreekruigebied en lintzones, en afronding van de ontwikkeling in het noordelijk deel. Voor de nog niet ontwikkelde delen in het hart van het plangebied en de Gouweknoop staan na 2020 verschillende wegen open, waaruit later een keuze zal worden gemaakt.

4 Tussen dorp en stad

4.1 Inleiding

In de periode tot 2010 zullen reeds de woningbouwlocaties Westergouwe in Gouda (ca 3.800 woningen) en Triangel in Waddinxveen (ca 2.900 woningen) worden ontwikkeld.

Op basis van de woningbehoefte en de kwalitatieve uitgangspunten, wordt vervolgens invulling gegeven aan de ontwikkeling van nieuwe woningen in de Zuidplas vanaf 2010. Door de Zuidplasp gemeenten zal nog een aanvullend onderzoek worden uitgevoerd naar de woonmilieudifferentiatie. Tabel 2 beschrijft de globale programmering in de tijd gerelateerd aan woonmilieus en doelgroepen.

Tabel 2: Uitgangspunten wonen en fasering voor de Zuidplas

Periode	Aantallen	Woonmilieus	Doelgroepen
<i>Vastgelegd</i>			
2005-2010 2010-2015	---- 5.000	Dorps wonen (dorpsverdichting en –uitbreiding)	Bouwen voor eigen behoefte (senioren en starters)
2015-2020	10.000	<ul style="list-style-type: none">• Exclusieve woonmilieus;• Verstedelijking Gouweknoop en HOV station;• Verstedelijking Middengebied	Midden- en hoge inkomensgroepen uit de regio
<i>Kader geformuleerd</i>			
2020-2030	15.000	HOV gerelateerde verstedelijking (Middengebied en Gouweknoop)	Restant eigen bevolking en import (zie 2015-2020)

De volgende woonmilieus krijgen hun plek binnen de gefaseerde ontwikkeling van de Zuidplas:

- Groene dorps milieus in de dorpsuitbreidingen en de nieuwe dorpen.
- Gevarieerde gemengde groene milieus in de linten: villa's, woonwerkwooningen, verzorgingstehuizen, gated communities, scholen, bedrijfjes, e.d.
- Exclusieve waterrijke groene woonmilieus in het kreekruggebied.
- Goed per OV en weg bereikbare woonmilieus in Gouweknoop-zuid.
- Seniorenhuisvesting in de dorpen en dorpsuitbreidingen.
- Voldoende goedkope woningen (30%) ter ondersteuning van de stedelijke vernieuwingsprogramma's.
- Suburbane milieus in het te verstedelijken middengebied en de Gouweknoop.

- Gebruik makend van gebiedsspecifieke kwaliteiten: ringvaart, pakhuizen, water, etc.

4.2 Onderscheidende woonmilieus

Dorpsuitbreidingen

Dorpsuitbreidingen en -verdichtingen zijn met name gericht op het bouwen voor de eigen behoefte en sluiten aan bij de maat, sfeer en karakteristiek van de dorpen zelf. Het gaat om:

- de noordkant van Nieuwerkerk aan den IJssel;
- ten zuiden van de kern van Zevenhuizen;
- aan de zuid- en oostkant van Moerkapelle;
- aan de noordzijde van Waddinxveen;
- de noordkant van Moordrecht.

In de dorpsuitbreidingen en de locaties binnen de bebouwde kom ontstaan met name woningen voor starters en voor senioren met de bijbehorende eerste lijnszorgvoorzieningen, zoals afgesproken in het Pact van Savelberg. In een aantal gevallen zal voor deze woningbouw bedrijvigheid moeten worden uitgeplaatst.

Ten behoeve van de dorpsuitbreiding Nieuwerkerk-noord zullen zodanige maatregelen worden getroffen dat de bestaande bebouwing en de nieuwe woonwijk op een functionele en ruimtelijke wijze met elkaar verbonden zijn (bijvoorbeeld middels een overkluizing over de A20).

Wonen in linten

Naast de bestaande linten worden op een afstand van 100 tot 150 meter nieuwe ontsluitingswegen aangelegd. Hierdoor ontstaan dubbele linten. De ruimte tussen het bestaande en het nieuwe lint leent zich voor een gevarieerd programma, waaronder extensief en exclusief wonen (1.600 woningen), werken aan huis en lokale voorzieningen als scholen, verzorgingscentra en sport. Voorwaarde is dat de ontwikkeling van werken en voorzieningen past bij de sfeer en kwaliteit van de linten. Dit betekent dat het gaat om kleinschalige, niet milieuhinderlijke vormen van bedrijvigheid die slechts een beperkte mobiliteit genereren. Het karakter van de linten vraagt voorts om maximering van de bouw mogelijkheden op het perceel.

De bestaande linten kunnen optimaal worden benut voor fietsverkeer. Deze wegen hebben dan slechts een erftoegangsfunctie voor het autoverkeer. Door de nieuwe ontsluitingswegen te koppelen aan de linten en door publieke functies in de lintzone op te nemen worden de linten onderdeel van de dagelijkse beleving van het gebied. De principe-doorsnedes (kaart 14 en 14a,b) laten de mogelijke variatie zien.

Wonen in het kreekrugebied

Het kreekrugebied ligt direct ten zuiden van de Zuidelijke Dwarsweg en wordt verder begrensd door de Middeweg, het natuurkerngebied ten noorden van de A20 en de Tweede Tocht. Dit gebied wordt één van de beeldbepalende elementen in de Zuidplaspolder. De ontwikkeling van bijzondere woonvormen op en rond de kreekrug moet bijdragen aan het imago van de Zuidplas als aantrekkelijk woonlandschap.

In het kreekkruggebied worden in lage dichtheden (maximaal 9 woningen/ha) exclusieve groene en groenblauwe woonmilieus ontwikkeld. Hierbij wordt uitgegaan van bescherming van de waterkwaliteit in het gebied, het behoud van de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten en een zorgvuldig vormgegeven overgang tussen de natuurkern en de woonfunctie. Daarom wordt woningbouw zo veel mogelijk beperkt tot de minst zettingsgevoelige ondergrond, en vindt geen ophoging van het maaiveld plaats. Om de waterkwaliteit te waarborgen zijn adequate maatregelen noodzakelijk zoals emissievrij bouwen en openbare oevers die vrij van opgaande beplanting. Randvoorwaarden voor het bouwen in en de inrichting van het kreekkruggebied dienen verder uitgewerkt te worden in het bestemmingsplan. Deze randvoorwaarden kunnen tot gevolg hebben dat plaatselijk de dichtheid van 9 woningen/ha niet wordt bereikt.

Het kreekkruggebied kent een geleidelijke ontwikkeling, waarbij vrije kavels worden uitgegeven aan particulieren of collectieven. In de loop van de tijd ontstaat hierdoor een gevarieerd en voor het grootste deel particulier woonlandschap, dat tegelijk toegankelijk is voor omliggende gebieden. De kreekkruggen kunnen archeologische waarden bevatten. Bij werkzaamheden moet onderzoek uitgevoerd worden.

Wonen op landgoederen

In het landelijk gebied van de Zuidplas kunnen ook landgoederen worden gerealiseerd, waarbij de randvoorwaarden uit de Regels voor Ruimte van de provincie Zuid-Holland gelden. De mogelijkheden voor landgoedontwikkeling in het restveengebied ten zuiden van de A20 zijn beperkt tot een zone van 100 meter vanaf de bestaande noord-zuid wegen: Tweede Tochtweg, Spoorweglaan, Vierde Tochtweg en Middelweg.

Wonen in een groenblauwe setting Waddinxveen-noord

In het gebied tussen de Zesde en de Zevende Tocht wordt in de 2^e fase glas of wonen in een groenblauwe setting mogelijk gemaakt. De keuze wordt mede bepaald door ontwikkelingen in de kern van Waddinxveen en in het glastuinbouwbedrijvenlandschap.

4.3 Middengebied en Gouweknoop

Fase 1

In nadere afstemming met de woningbehoefte vanuit de Zuidvleugel (Rotterdam Regio, Regio Midden Holland) kan het Middengebied, in combinatie met de realisatie van HOV, een suburbaan karakter krijgen. Kernmerkend hiervoor is een kleinschalige opzet en een wat lagere gemiddelde dichtheid dan de huidige generatie nieuwbouwwijken. Rondom mogelijke HOV-haltes worden hogere dichtheden gepland. Differentiatie van dichtheden binnen ontwikkelingsgebieden is van groot belang. Op die manier kan worden voldaan aan de gedifferentieerde vraag en wordt bovendien hoogwaardig openbaar vervoer mogelijk in een “dorpse” setting.

In de periode tot 2020 kan het nieuwe “Ringvaardorp”, met ruimte voor circa 6.000 woningen, zich als dergelijke locatie ontwikkelen. Het Ringvaardorp is gepland naast Nieuwerkerk-Noord en wordt begrensd door de groenzone bij Zevenhuizen, de Derde Tochtweg, de Zuidelijke Dwarsweg, de Tweede Tochtweg, het bedrijventerrein A20-Noord en de N219. Uitgangspunt is dat het Ringvaardorp wordt ontsloten met HOV. Dit is mogelijk als de Nesselandlijn kan worden verlengd tot een aan te leggen halte Ringvaart

midden in de locatie. Deze halte zal dan het centrum van de nieuwe wijk vormen. Omdat de vraag naar woonmilieus in hogere dichtheden in de eerste planperiode nog onzeker is, wordt realisatie van Ringvaartdorp pas ter hand genomen vanaf 2015. In de komende jaren moet duidelijk worden of er vraag zal zijn naar dergelijke stedelijke woonmilieus in de Zuidplas. Tevens zal nader onderzoek moeten uitwijzen of doortrekking van de Nesselanelijn tot aan de locatie Ringvaart qua vervoerswaarde realistisch is. Indien de HOV-lijn niet wordt gerealiseerd, blijft het aantal wonen steken onder de 5000.

Het gebied tussen Gouwepark en de nieuwe woningbouwlocatie Westergouwe biedt mogelijkheden voor woningbouw. De aanleg van het stedenbaanstation Westergouwe-Gouweknoop op de lijn Rotterdam Gouda en de daarvoor vereiste vervoerswaarde, maakt dat dit gebied in de eerste fase al interessant is voor ontwikkeling. Vanwege de milieuaspecten wordt vooralsnog uitgegaan van 1.500 woningen in de fase 2010-2020. Als bij uitwerking blijkt dat een groter programma kan worden gefaciliteerd, dan is daar binnen het ISP ruimte voor.

Fase 2

De vraag of er na 2020 nog behoefte is aan grootschalige verstedelijking van het Middengebied voor de Rotterdamse of eigen regio, is nog niet definitief beantwoord. Ook is voor een dergelijke additionele opgave HOV essentieel. In het ISP is ruimte gereserveerd voor diverse opties en mogelijkheden. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen welke opties realistisch zijn, mede in relatie tot de ruimtelijke ontwikkeling elders langs de betreffende lijnen. Ook de ontwikkeling van deze vervoerssystemen en bijbehorende exploitatiemodellen is van belang voor de levensvatbaarheid van de HOV-voorzieningen. Denkbaar is in dit verband ook nog dat er, net als in bijvoorbeeld Engeland en Frankrijk, een directe relatie wordt gelegd tussen de ontwikkeling en exploitatie van het OV en de gebiedsontwikkeling.

De Gouweknoop heeft potenties voor grootschalige ontwikkeling van woningen, kantoren en voorzieningen van (boven)regionale betekenis. In de periode tot 2020 is voor kantoren en dergelijke voorzieningen in de Driehoek RZG echter onvoldoende vraag en is in de omringende steden vooralsnog voldoende aanbod. In het ISP is ruimte gereserveerd om doorgroei tot een volwaardige economische knoop na 2020 mogelijk te houden. Van belang is dat nadere studie plaatsvindt naar de ontwikkelingsmogelijkheden van de Gouweknoop gekoppeld aan ontsluiting (weg en OV) en naar de wijze waarop met de, in de SMB omschreven, milieuaspecten kan worden omgegaan. Een verdiepte aanleg van de A20 kan daarvan deel uitmaken. Wanneer de milieuproblemen in de Gouweknoop kunnen worden opgelost kunnen hier, naast bedrijven en voorzieningen, ook woonmilieus worden geaccomodeerd. Wanneer dit niet mogelijk is zal de Gouweknoop een invulling met bedrijfsterreinen en voorzieningen krijgen.

In verband met de geschetste onzekerheden aangaande de behoefte aan stedelijke woonmilieus, realisatie van hoogwaardig OV en milieu, is het door partijen niet verantwoord geoordeeld om de opgave na 2020 al in dit structuurplan eenduidig te regelen. In plaats daarvan is gekozen voor een uitwerkingsbenadering in twee concentratiegebieden: Middengebied en Gouweknoop. De mogelijke eindbeelden worden daarbij bepaald door de aanwezigheid van HOV, de woningbouwbehoefte (aantallen en milieus) en de behoefteontwikkeling aangaande hoogwaardige bedrijvigheid en (boven)regionale voorzieningen.

- Ontwikkelingsrichting Middengebied: verstedelijking gerelateerd aan de realisering van de op de plankaart als reservering opgenomen HOV-verbinding (uitwerking in hoge óf lage dichtheden), met accent op wonen en werken.
- Ontwikkelingsrichting Gouweknoop: uitwerking in relatie tot aanpassingen aan bestaande infrastructuur (verdiepen A20, goedertransport Rotterdam-Gouda), met accent op wonen, werken en voorzieningen.

Voor de toekomstige uitwerkingsopgave van de twee concentratiegebieden zijn de ontwikkelingen in fase 1 het vertrekpunt, dat wil zeggen de ontwikkeling van 'Ringvaartdorp' gekoppeld aan doortrekking van de Nesselandelijk, en de geschetste ontwikkelingen in de Gouweknoop.

Op basis van de onderzoeken naar de mogelijkheden voor HOV, de woningbehoefte en de milieuproblematiek, zal de kwantitatieve taakstelling voor de woningbouw in het gebied kunnen worden ingevuld per zone of deelgebied.

4.4 Voorzieningen

In de eerste fase kunnen de nieuwe bewoners van de dorpsuitbreidingen gebruik maken van de bestaande lokale, dagelijkse en niet-dagelijkse, voorzieningen in de kernen. Door de toenemende vraag kunnen deze voorzieningen zo mogelijk enigszins groeien, wat de leefbaarheid van de kernen ten goede komt. Ten behoeve van de dorpsuitbreidingen zal een check plaatsvinden in hoeverre het huidige voorzieningenniveau de bevolkingsgroei aankan. Indien het voorzieningenniveau onvoldoende blijkt te zijn, zal deze parallel aan de dorpsuitbreidingen ter hand worden genomen.

In de periode 2010-2020 wordt mogelijk ook een reconstructie van de lokale voorzieningenstructuur ter hand genomen. De leefbaarheid van de kernen vraagt er daarbij om de aanwezige dagelijkse voorzieningen zoveel mogelijk te behouden via het benutten van kansen voor bundeling en vernieuwing. Voor regionale voorzieningen kan gebruik worden gemaakt van de verschillende voorzieningen in de centra van Gouda, Zoetermeer en Rotterdam-Alexander.

Omdat de eerste 5.000 woningen mede voor senioren worden gebouwd, zal aandacht uitgaan naar nieuwe woonzorg-concepten. Wat betreft zorg zullen voorwaarden worden geschapen waardoor ouderen en mensen met beperkingen zo lang mogelijk binnen het gebied kunnen blijven wonen. Deze voorwaarden hebben betrekking op de terreinen wonen, dienstverlening, welzijn (ontmoeting, dagbesteding, begeleiding, zingeving) en zorg.

Vanaf 2015 vindt de eerste verstedelijking van het buitengebied plaats. Het bestaande voorzieningenniveau is dan onvoldoende en te versnipperd. De verwachting is dat in die periode, de woningbouw volgend, al enkele dagelijkse voorzieningen een omslagpunt zullen bereiken en zich in het verstedelijkingsgebied zullen vestigen.

In de periode 2020-2030 zullen de dagelijkse voorzieningen fors groeien tot enkele kernen met een compleet voorzieningenaanbod. In deze periode zullen ook niet-dagelijkse voorzieningen een omslagpunt kennen en zich vestigen in enkele centraal gelegen kernen. Wanneer precies de omslag plaatsvindt, is per voorziening verschillend. Zorg en detailhandel zullen als eerste in de nieuwe kern worden gevestigd, snel gevolgd door onderwijs.

De voorkeur gaat uit naar de ontwikkeling van functionele clusters van dagelijkse en niet-dagelijkse voorzieningen rond openbaar vervoer-knooppunten. Voor clusters van niet-dagelijkse voorzieningen is slechts een beperkt economisch draagvlak (één of twee plaatsen) in de Zuidplaspolder aanwezig. Hier zal een bovenlokale afweging worden gemaakt. Wanneer voorzieningen met een meer dan lokaal karakter worden gerealiseerd, moet daarvoor een plek worden gezocht bij spoorweghaltes (zie 4.3: Middengebied en Gouweknoop). Als voorzieningen met een wat ruimer verzorgingsgebied nodig zijn (bijvoorbeeld voortgezet onderwijs), dan dienen die bij voorkeur te worden gesitueerd bij een spoorweghalte in de Gouweknoop. Bij vooral niet-dagelijkse voorzieningen wordt voldoende parkeerruimte gereserveerd. Het is belangrijk om de exacte locaties van zorgvoorzieningen in een vroeg stadium vast te stellen. Uiteraard moet de regionale fietspadenstructuur zorgen voor een goede bereikbaarheid per fiets.

In de periode tot 2030 wordt indicatief rekening gehouden met onderstaand additioneel ruimtebeslag voor voorzieningen:

Indicatie van additioneel ruimtebeslag per type voorziening in 2030 (bron: Provincie Zuid-Holland, 2005)

Type voorziening	Ruimtereservering tot 2030 (m ²)
Detailhandel	130.000
Onderwijs	55.000
Sport	181.500 – 194000
Sociaal-culturele voorzieningen	10.000 – 14.000
zorg	Geen gegevens

Het aanbod van regionale en bovenregionale voorzieningen in het omliggende gebied is in principe voldoende om de stijgende vraag vanuit de polder op te vangen. De Zuidplaspolder kan zich echter regionaal profileren met voorzieningen met een bijzonder karakter. De Gouweknoop is daarvoor de aangewezen locatie. Mogelijkheden in dit verband zijn een internationaal beurs- en congrescentrum, grootschalige detailhandel en leisure. Randvoorwaarde voor deze ontwikkeling is de komst van de halte Westergouwe-Gouweknoop.

Snelle realisering van sociaal-culturele en sportvoorzieningen in het te verstedelijken gebied kan bijdragen aan de culturele identiteit en kan ontwikkelingen in andere sectoren en de markt stimuleren. Bij het realiseren van sportvoorzieningen vereisen bereikbaarheid en veiligheid, met name voor jongeren, specifieke aandacht.

4.5 Bedrijven en glastuinbouw

In ISV-verband is reeds onderzocht dat in het plangebied Zuidplas tot 2030 behoefte is aan ca 300 hectare netto nieuw bedrijventerrein. De behoefte aan bedrijventerreinen in de driehoek Rotterdam Zoetermeer Gouda komt naar verwachting vooral van bedrijven uit de logistieke sector. In mindere mate betreft het zakelijke dienstverlening, consumentendiensten en bouwnijverheid. Daarnaast zal met een beperkte vraag naar locaties in het groen rekening gehouden dienen te worden voor onderzoeksbedrijven en instellingen.

Periode	
<i>Vastgelegd</i>	
Tot 2020	• Netto 125 ha nieuwe bedrijventerreinen, waarvan

	<ul style="list-style-type: none"> ○ 50-75 ha gemengd bedrijventerrein Nieuwerkerk a/d IJssel ○ Minimaal 50 ha A12-noord (eerste locatie), waarvan 10-15 ha voor milieuhinderlijke bedrijven uit de regio ○ 25 ha in lanen en linten • Netto 280 ha glastuinbouwconcentratiegebied: <ul style="list-style-type: none"> ○ 200 ha nieuw; ○ 80 ha hervestiging vanuit de Zuidplas. • Zonering herstructureringsopgave
<i>Kader geformuleerd</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Combinatie glas, water en bedrijventerreinen • Overgangszones met wonen/niet hinderlijke bedrijvigheid • Inrichtingsprincipes glastuinbouwgebieden • Ontsluiting en verbinding
2020-2030	Reservering bedrijventerreinen (onderdeel van de 300 ha netto) <ul style="list-style-type: none"> • 100 ha ruimtereservering Gouweknoop • 50-75 ha A 12-noord (tweede locatie)
<i>Agenderen</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Inrichting Gouweknoop (max. 100 ha bedrijventerrein) • Mogelijkheden meervoudig ruimtegebruik • Parkmanagement

Bedrijventerrein Nieuwerkerk aan den IJssel

In de eerste fase 2010-2020 wordt uitgegaan van de ontwikkeling van 50 tot 75 hectare gemengd bedrijfsterrein bij Nieuwerkerk aan den IJssel aan weerszijden van de A20. Deze locatie is door zijn ligging en bereikbaarheid bij voorkeur geschikt voor de opvang van arbeidsintensieve bedrijvigheid uit Rijnmond. De locatie is ingebed in de bestaande polderstructuur. Bedrijven die zeer grote kavels zoeken, zullen elders in het plangebied een plaats moeten vinden.

Aan de zuidzijde van de A20 (momenteel nog glastuinbouwgebied) is aan de orde hoe bedrijfsterreinontwikkeling in relatie met sportveldontwikkeling kan plaatsvinden. Daarbij zal ook nadrukkelijk aandacht moeten zijn voor de waterstaatkundige en ecologische samenhang met het restveengebied.

Bedrijventerreinen in de Gouweknoop

Voor de periode 2020-2030 is ruimte gereserveerd om de verwachte vraag van 175 hectare te kunnen opvangen. Hiervan ligt maximaal 100 hectare in de Gouweknoop. Deze oppervlakte is gereserveerd voor gemengde bedrijvigheid, met in de nabijheid van de stations hoogwaardige werkgelegenheid. Wanneer in die periode de geplande stations Westergouwe en Doelwijk zijn gerealiseerd, is de Gouweknoop met openbaar vervoer goed bereikbaar voor de beroepsbevolking uit Rijnmond. De kwaliteit van Gouweknoop is tevens gebaat bij een goede bereikbaarheid per fiets. Voor de ontwikkeling van dit gebied moeten eerst de milieuproblemen die samenhangen met de infrastructuur worden opgelost. Daartoe zal een integraal onderzoek worden gestart waarin de ruimtelijke mogelijkheden, de milieukundige beperkingen en de bestuurlijke wenselijkheden aan elkaar gekoppeld worden.

Niet hinderlijke bedrijvigheid

Ongeveer 10% van de vraag naar bedrijventerreinen (circa 30 ha) kan gerealiseerd worden op 30 meter afstand van woningen. Deze ruimte moet dan ook bij de inrichting van bedrijventerreinen die grenzen aan woongebieden worden benut om wederzijdse hinder en belemmeringen te voorkomen. Dergelijke

kleinschalige en geen hinder veroorzakende bedrijvigheid kan zich ook verspreid vestigen in de linten en lanen (netto 25 ha). Dit geldt ook voor de lokale vraag naar kleinschalige kantoren, die ook in bestaand en te ontwikkelen stads- en dorpsgebied kunnen vestigen, het liefst bij haltes van openbaar vervoer.

Uitplaatsing bedrijven

Om de dorpsuitbreidingen te kunnen realiseren zal in een aantal gevallen verplaatsing van bedrijvigheid noodzakelijk zijn. In diverse gemeenten is dit actueel, al dan niet aangedreven door de Zuidplas-ontwikkelingen:

- Dorpsuitbreidingen van Zevenhuizen en Moerkapelle
- Goudse Poort en singels in Gouda
- Gouwezone in Waddinxveen

Voor deze uit te plaatsen bedrijvigheid zal ruimte moeten worden gevonden in het glastuinbouw-bedrijvenlandschap (zie hierna), bij voorkeur nabij de eigen kernen. De locatie A12 Noord is mede in beeld als uitplaatsingslocatie voor bedrijven uit Waddinxveen en Gouda.

Opgave voor glastuinbouw-bedrijvenlandschap

Voor de Zuidplas is meervoudig grondgebruik bedrijven en glas door stapeling van functies in zogenaamde glastuinbouw-bedrijvenlandschappen het uitgangspunt. Het glastuinbouw-bedrijvenlandschap dient als koepel voor de ontwikkeling van bedrijfterreinen, glastuinbouwgebieden of een koppeling van beide. Voor bepaalde locaties is de invulling hiervan al voorzien: o.a. de locaties Zevenhuizen -A12 en A12-noord. Deze zijn vastgelegd in de streekplanherziening Zuidplas.

Voor het gehele areaal glastuinbouw-bedrijvenlandschap geldt dat meervoudig grondgebruik mogelijk is. Glastuinbouw is op bedrijventerreinen toegestaan mits er sprake is van meervoudig grondgebruik en dit geldt omgekeerd ook voor het toestaan van bedrijvigheid in glastuinbouwconcentratiegebieden. Glastuinbouw wordt hier dan gestapeld met activiteiten die zich normaal op bedrijventerreinen vestigen (zoals transport en distributie). De bedrijfterreinen Nieuwerkerk a/d IJssel en de Gouweknoop vormen op deze regel een uitzondering. Het streven is om tenminste 20% netto glas via meervoudig ruimtegebruik te combineren met andere functies, waaronder ook water. Voorwaarde is dat een en ander bedrijfseconomisch verantwoord is te realiseren.

In het kader van versterking van de Glas-as, wordt het areaal bestaande en nog in te richten glastuinbouwconcentratiegebieden in de Zuidplas fors uitgebreid. In totaal betreft het netto 280 ha: 200 ha nieuwvestiging vanuit het Westland en 80 ha hervestiging / concentratie van verspreid glas binnen de Zuidplas, dat moeten wijken voor nieuwe functies op die locaties zoals woonbebouwing in Nieuwerkerk-noord en de openluchtrecreatie en waterberging in de Eendragtspolder. In het noordelijk deel van de Zuidplas, aan de noordkant van de A12, is ruimte gereserveerd voor het realiseren van een groot deel van dit programma. Voor het te ontwikkelen glastuinbouwgebied geldt dat dit duurzaam en hoogwaardig ingericht dient te worden. Dit uitgangspunt is ook van kracht bij nieuwe ontwikkelingen in de bestaande concentratiegebieden.

In het gebied direct ten noorden van de A12 (locatie A12 Noord) is in de eerste fase de ontwikkeling voorzien van minimaal 50 hectare voor grootschalige, soms ook extensieve, transport- en distributiebedrijven. Hiervan is 10 tot

15 hectare gereserveerd voor de opvang van milieuhinderlijke bedrijven uit de regio. Voor de gebieden aan de rand (circa 10 hectare) wordt gedacht aan de combinatie van glas met bedrijfsactiviteiten die in de woonomgeving geplaatst kunnen worden (fitnessruimten, multifunctionele maatschappelijke voorzieningen, supermarkten, tuincentra, parkeerruimte voor caravans enz); ook wordt gestreefd naar combinaties met water(berging). In de periode na 2020 zal nog eens 50 tot 75 hectare bedrijven ten noorden van de A12 moeten worden ontwikkeld, dit wordt opgevangen in het glastuinbouw-bedrijvenlandschap.

Inrichtingsprincipes glastuinbouw

Bij de inrichting moet aandacht zijn voor ruimtelijke kwaliteit en milieukwaliteit. Voor de vestiging van glastuinbouw in de Zuidplas geldt het volgende kader:

- Voldoende draagkrachtige en relatief weinig zettingsgevoelige bodems met een drooglegging van minimaal 1 m. Risicolocaties voor oppervlaktewateroverlast worden vermeden.
- Voor glastuinbouwontwikkelingen wordt geen eigen waterhuishouding gerealiseerd.
- Glastuinbouwgebieden liggen op voldoende afstand van woongebieden.
- De glastuinbouw wordt goed ingepast in de omgeving en vormt ruimtelijk en visueel een eenheid. Dit geldt tevens voor andere functies, zoals bedrijven en woningen, die zich vestigen in het glas en bedrijvenlandschap.
- Maximaal efficiënt ruimtegebruik (gunstige bruto-netto verhouding) door combinatie van functies en dubbel ruimtegebruik. Bij meervoudig ruimtegebruik wordt gedacht aan stapeling met bedrijven of mengen met bedrijven. Maar ook aan koude-warmte-systemen en gietwaterberging onder de kas, al dan niet gecombineerd met het bergen van overtollig water (noodvoorziening).
- Lichtemissies vanuit het glastuinbouwgebied moeten worden geëlimineerd. Te nemen maatregelen met betrekking tot lichtafscherming zijn in overeenstemming met het Besluit Glastuinbouw Wet Milieubeheer en de aanvullingen daarop in het plan van aanpak dat in oktober 2004 is afgesloten tussen LTO en Stichting Natuur en Milieu.
- Kassen moeten al dan niet gecombineerd met bedrijventerreinen efficiënt bereikbaar zijn van en naar het rijkswegennet. Bedrijfsverkeer wordt gescheiden van lokaal en langzaam verkeer.
- Geen lozing vanuit kassengebieden naar oppervlaktewater en / of grondwater.
- Realisatie van een duurzame gietwatervoorziening, waarbij wordt ingezet op een collectieve voorziening (indien nodig ook met andere gebiedsfuncties) waarmee de sector voor 100% met regenwater in de gietwaterbehoefte kan voorzien. Daarbij wordt de haalbaarheid van een volledig gesloten gietwaterketen onderzocht.
- Collectieve aanpak met onderlinge uitwisseling van CO₂, elektriciteit en warmte.
- Projectmatige, gemeenschappelijke opzet per cluster van glastuinbouw of met andere functies is voorwaarde om tot duurzame oplossingen voor (giet)water en energie en het beheer daarvan te komen. Dit heeft een gemeenschappelijk aanpak, waarbij planvorming, investeringsmomenten, gebruik en beheer geregeld moeten worden.

4.6 Energie

Duurzame energievoorziening

In de gemeente Waddinxveen wordt een biomassacentrale gerealiseerd (mogelijk op een gewijzigde locatie vanwege stankhinder). Deze centrale kan warmte leveren aan de wijken Triangel en Westergouwe, en ook aan verder binnen de Zuidplas te realiseren woningen, bedrijven en glastuinbouw. Verdere mogelijke duurzame opties zijn collectieve warmtepompen en warmtekrachtkoppeling op basis van bio-olie.

Het gebied biedt mogelijkheden voor warmtepompen in combinatie met ondergrondse koude/warmteopslag, vooral binnen glastuinbouwclusters ('gesloten kas', 'energieproducerende kas'). Warmte kan worden uitgewisseld tussen kassen en ook worden geleverd aan woningen en bedrijven. In theorie is verder benutting van aardwarmte (pilotproject goed voor circa 5% van de totaal warmtevraag) nog een optie.

Om meer gebruik te maken van duurzame energiebronnen, zijn verschillende locaties in Zuid-Holland aangewezen als plek voor windturbines. In het vigerende streekplan Oost is de zone langs de A12 en de A20 ten oosten van de N 456 aangewezen. Inmiddels zijn er initiatieven ondernomen tot het plaatsen van windturbines langs de A12 bij het Distripark Doelwijk en langs de A20 op het Gouwepark. Nader overleg is nog gaande over de volgens het windconvenant Midden-Holland gewenste plaatsing van windturbines langs de A20 ten zuiden van het Gouwepark. Een en ander moet passen in de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen (Westergouwe), het verplaatsen van de aansluiting Moordrecht op de A 20 en de ontwikkeling van de Gouweknoop. Aanvullend hierop zal worden gezocht naar mogelijkheden om windenergie te combineren met het te realiseren glastuinbouwgebied (voornamelijk ten noorden van de A12).

Benutting industriewarmte

Deze warmte, op zich niet duurzaam geproduceerd, wordt nu geloosd in water en lucht, maar kan ook worden hergebruikt in stedelijke - en glastuinbouwgebieden, in plaats van gasstook ter plaatse. Hiertoe is in juni 2005 het Warmtebedrijf opgericht. Ondanks de grote afstand tot de industrie kan benutting van industriewarmte in de Zuidplas interessant zijn gelet op de omvang van de nieuwe ontwikkelingen. Vooral in aanmerking komen: een deel van de glastuinbouw en woonbebouwing in hogere dichtheden. Een verkenning is in uitvoering en wordt in augustus '05 afgerond. Er zijn nog meerdere transportleidingtracés mogelijk voor de aanvoer van de warmte, bijvoorbeeld vanuit Rotterdam-Zuid ten oosten langs Krimpen ad IJssel en Nieuwerkerk ad IJssel, of langs de A12, aansluitend op de reeds bestaande leiding RoCa-centrale - Bleiswijk. Omdat de glastuinbouw, nabij de A12, waarschijnlijk het snelst wordt ontwikkeld, ligt een ruimtelijke reservering voor dit laatste tracé op dit moment het meest voor de hand.

Ruimtelijke reserveringen

Op uitwerkingsniveau zijn de volgende reserveringen nodig om het hiervoor beschreven energieconcept te kunnen realiseren:

- ruimte voor windenergie binnen drie locaties/gebieden: Gouwepark, strook A12, binnen het glastuinbouwgebied;
- locatie (huidig of nieuw) biomassacentrale;
- tracé transportleiding industriewarmte (breedte 6 m), voorshands langs de A12.

5 Mobiliteit en bereikbaarheid

<i>Vastgelegd</i>	
	<ul style="list-style-type: none">• Lanenstructuur• Nieuwe aansluitingen op A12 en A20• Verdiepte aanleg A20• Extra spitsstrook A12• N219 omleiding Zevenhuizen, verbreding 2*2, verlegging bij Nieuwerkerk• Parallel A12• Zuidelijke randweg Waddinxveen• Westelijke randweg Gouda• Regionale T-structuur• Verlening Nesselandelijk• Fietsstructuur, incl. kruisingen met hoofdinfrastructuur
<i>Kader geformuleerd</i>	
	<ul style="list-style-type: none">• Stationslocaties• Noordelijke randweg Waddinxveen• Koppeling fietspaden aan OV-haltes• Tracés HOV• Parkway• Capaciteitsuitbreiding A20
<i>Op agenda</i>	
	<ul style="list-style-type: none">• Westelijke stadsentree Gouda• Corridor N207

5.1 Weginfrastructuur

Voor een goed functioneren is een sterke samenhang in de verkeersnetwerken nodig. In de praktijk bestaat tussen de verschillende schaalniveaus een sterke wisselwerking: een betere doorstroming op het hoofdwegenet (HWN) betekent dat grotere verkeersstromen het onderliggend wegennet (OWN) kunnen bereiken. Omgekeerd kunnen strategische ingrepen in OWN-netwerken bijdragen aan het functioneren van het HWN-netwerk.

Een adequaat hoofdwegenet als vertrekpunt

Vertrekpunt voor een bereikbare Zuidplas is een goed functionerend hoofdwegenet. De capaciteit van de A12 en A20 wordt verbeterd door:

- Realisatie van de nieuwe A12-aansluiting Zevenhuizen–Moerkapelle (voor 2010)
- Realisatie van de nieuwe A20-aansluiting Moordrecht (in het kader van Tweede Tranche Spoedwet ZSM2, ongeveer 2010).
- Realisatie van extra spitsstroken op de A12 tussen Gouweknoop en Zoetermeer (in het kader van Eerste Tranche Spoedwet, voor 2010)

- Vergroting van de capaciteit op de A12 tussen Woerden en Gouda-Noord tot 4 rijstroken per spitsrichting (waarschijnlijk noordbaan: extra plusstrook, zuidbaan: verbreding naar 4 stroken)
- Samen met Rijkswaterstaat-ZH wordt nut en noodzaak van een duurzame capaciteitsuitbreiding van de A20 tussen Moordrecht en Nieuwerkerk onderzocht.

Daarnaast zal de recent gestarte Netwerkanalyse Zuidvleugel een aanzet moeten geven voor het vinden van oplossingen op het HWN op de langere termijn.

Regionale ringenstructuur

Ter versterking van het functioneren van de kernen in en rond de Zuidplas is gekozen voor een concept van randwegen, de 'ringenstructuur' (kaart 16). De volgende onderdelen van de hoofdstructuur functioneren tevens als randweg voor de kernen:

- N219, als randweg Zevenhuizen: deze is al voorzien voor 2010. Afhankelijk van de ontwikkelsnelheid van de Zuidplas, zal de weg in beide richtingen met 2 rijstroken worden uitgevoerd. Ter voorkoming van sluipverkeer door de kern zijn maatregelen nodig op de bestaande N219 in de kern Zevenhuizen en de Noordelijke Dwarsweg.
- N219, zuidelijk deel als rondweg Nieuwerkerk a/d IJssel: al bij autonome verkeersgroei is hier een 2x2-dimensionering van de N219 wenselijk. Voor een goede inpassing hiervan is een oostwaartse verlegging noodzakelijk. Deze nieuwe N219 functioneert dan als randweg ter ontlasting van het ontwikkelgebied Nieuwerkerk-Noord. Het verkeer vanuit Nesselande wordt aangesloten op deze nieuwe as, zodat de oude N219 kan worden ontlast.
- Parallelweg A12 (N456-west), als Veilingroute Waddinxveen-Bleiswijk en Zoetermeer: om het vrachtverkeer uit de omgeving Moerkapelle naar de Veiling vast te houden op het OWN wordt een bijdrage geleverd aan de verkeersafwikkeling op de A12. Tegelijkertijd functioneert de parallelweg A12 als een rondweg om Moerkapelle.
- N456-noord: De N456-west wordt ten oosten van de A12-aansluiting Zevenhuizen in noordoostelijke richting doorgetrokken tot aan de Onderweg in Waddinxveen. Het deel ten noorden van de Onderweg is optioneel en wordt, in afwachting van de resultaten uit de N207 corridorstudie, in een volgende streekplanherziening bepaald.
- Zuidelijke randweg Waddinxveen (omgelegde N456): deze weg ligt parallel aan en op ruime afstand van de ontsluitingsweg van de Triangel. Hierop wordt verkeer opgevangen vanaf de Veilingroute richting Waddinxveen-Zuid en de A12 en A20. Het vormt een 2x2-onderdeel van de hierna te bespreken T-structuur.
- N207/Coenecoop als westelijke randweg Gouda (N456-oost): ruimtelijke ontwikkelingen in Gouda-west, zoals de herstructurering van Goudse Poort en Spoorzone, zorgen voor een sterke groei van de verkeersdruk op alle lokale wegen van en naar de A12. Dit maakt versterking van de Zuidwestelijke Randweg Gouda nodig. Dit kan door deze randweg af te maken aan de noordzijde via de bestaande N207 over de Coenecoopbrug naar de Goudse Poort. In de lokale verkeersstructuur zijn wel maatregelen nodig, om bestaande lokale routes in de stad te ontlasten. Afhankelijk van deze maatregelen is een 2x2-dimensionering nodig.

De hoofdontsluiting is gericht op het verwerken van het omvangrijke autoverkeer. Hierdoor krijgt het onderliggende netwerk ruimte voor een meer ontspannen inrichting van de openbare ruimte. Zo wordt dus zowel de bereikbaarheid als de leefbaarheid van de Zuidplas gediend en tegelijkertijd de barrièrewerking van bestaande verkeersstromen door de kernen teruggebracht. Alleen aan de zuidzijde is deze hoofdstructuur niet afgerond. Dit sluit aan bij de voorgestelde ontwikkeling van de ‘waterparel’ in dit deel van het plangebied.

Regionale T-structuur

Een belangrijk onderdeel van de regionale structuur vormt de T-structuur. Omstreeks 2010 wordt de nieuwe A20-aansluiting Moordrecht aangelegd, samen met een ongelijkvloerse kruising over het spoor Rotterdam-Gouda. Deze is de basis voor de staander van de T-structuur tot aan het noordoosten van Waddinxveen. De ligger van de T-structuur bestaat in westelijke richting uit de Veilingroute N456 west en in oostelijke richting uit een nieuwe brug over de Gouwe (ten noorden van de A12 en parallel hieraan) naar de N207. In overleg met Rijkswaterstaat kan de T-structuur worden afgemaakt met een nieuwe ‘halve’ A12-aansluiting in de richting Den Haag.

De T-structuur combineert in deze vorm verschillende functies:

- Ontsluiting bedrijventerreinen en de woningbouwlocaties
- Vervangende route voor de bestaande N456, die daarmee kan worden ingezet als lokale drager in het plangebied
- Vervangende route voor de Beijerincklaan in Waddinxveen (in combinatie met de Veilingroute).
- Verbinding tussen de A12 en de A20 (Moordrechtboog) door een directe koppeling tussen de nieuwe A20-aansluiting Moordrecht en een nieuwe halve A12-aansluiting in westelijke richting bij Waddinxveen.
- Ontlasting van het A12-Gouweaquaduct. Verkeer vanaf de A12 naar Gouda wordt op de nieuwe halve A12-aansluiting ten westen van de Gouwe via de oeververbinding over de Gouwe naar de N207 geleid. Nader overleg met Rijkswaterstaat zal moeten aantonen dat het onderliggende wegennet hiermee een oplossing biedt voor een capaciteitsprobleem op het Rijkswegennet.

Door de T-structuur zo vorm te geven, ontstaan synergievoordelen voor alle partijen. Bij het onderzoek naar het functioneren van deze structuur is veel aandacht besteed aan twee problemen op het hoofdwegennet:

- Moordrechtboog.
- Doorstroming bij het Gouwe-aquaduct.

Het uitgangspunt voor de Moordrechtboog is het verbinden van de A12 en de A20 ter hoogte van Moordrecht. Bij het opstellen van het ISP en de streekplanherziening is verkend welke mogelijkheden daartoe bestaan op het Hoofdwegennet en het Onderliggend wegennet. Op basis hiervan is een keuze gemaakt voor het OWN-niveau.

Zoals tevens beschreven in ‘Route Zuidplas 3’ (Goudappel Coffeng, 2005) zijn de belangrijke voordelen van een Moordrechtboog op OWN-niveau:

- Verkeer vanuit Waddinxveen, Moordrecht en Gouda-zuid wordt snel naar de A20 en A12 geleid zonder verstoring van de doorgaande stromen op de Rijkswegen;

- De N456 kan tussen de A20 en de A12 kruisingsvrij worden gerealiseerd. De aanhechting van de ontwikkelingsgebieden geschiedt met een ongelijkvloerse kruising. Op deze manier ontstaat een optimale bereikbaarheid;
- Door de nieuwe T-structuur met halve aansluiting op de A12 wordt de druk op de nieuwe aansluiting N219-A12 en de druk op de N219, door verkeer vanuit Waddinxveen en de A20, verlicht;
- Met de halve aansluiting op de A12 wordt de druk op het Gouweaquaduct op twee manieren verlicht: 1) verkeer van Den Haag naar Gouda wordt voor het aquaduct al van de A12 afgeleid, en 2) de capaciteitsproblemen in huidige situatie, die worden veroorzaakt door het weven van de verkeersstroom Rotterdam - Utrecht, met de verkeersstroom Den Haag - Gouda, worden opgelost omdat deze weefbeweging dan niet langer nodig is. Zo biedt de uitwerking op OWN- niveau een oplossing voor capaciteitsproblemen op het Rijkswegennet. In de Nota Mobiliteit wordt nadrukkelijk ruimte geschapen voor dergelijke integrale oplossingen;
- De schakel kan door zowel Rijkswaterstaat als de provincie worden ingezet als alternatieve route bij calamiteiten.

De argumenten tegen een Moordrechtboog op HWN-niveau zijn:

- De aanlegkosten van een HWN-boog zijn hoog, omdat de banen vanaf de A20 naar de A12 als flyover kruisingsvrij over de A12 moeten worden geleid;
- Het gebruik van de boog is beperkt, gelet op de hoge investeringskosten is de functionaliteit daarmee ook beperkt;
- Omdat de boog vooral logisch is voor verkeer met een relatie met Moordrecht en Gouda-zuid, draagt deze niet bij aan verlichting van de problematiek op de N219;
- De aangeboden HWN-capaciteit trekt extra verkeer aan dat ‘thuis’ hoort aan de westzijde van de Rotte;
- Er ontstaan capaciteitsproblemen bij de nieuwe aansluiting Moordrecht, bovendien ontstaan weefproblemen op het korte A20-wegvak;
- Met de HWN-boog zou nog steeds een aanvullend wegennet op OWN-niveau nodig zijn ter ontsluiting van de ontwikkelgebieden in de oksel van de A12-A20.

De voorgestelde T-structuur lijkt voor zowel de Moordrechtboog als de doorstroming bij het Gouweaquaduct beslissende bijdrages te leveren aan een definitieve oplossing. Echter, de realisatie van de Moordrechtboog van A12 naar A20 op HWN-niveau wordt niet onmogelijk gemaakt.

Interne structuur als lokaal ontsluitingsnet

Logisch sluitstuk in de wegenstructuur vormen de lokale gebiedsontsluitingswegen. Deze wegen vormen een intermediair tussen de regionale capaciteitswegen en de verblijfswegen en –straten met direct ontsloten ruimtelijk programma. Gezocht is naar een lokale ontsluitingsstructuur met zulke verkeersbelastingen dat een vormgeving volstaat met gelijkvloers oversteekbare 2x1 wegen, voorrangskruispunten, rotondes en fietsverkeer op parallelvoorzieningen.

Naast bestaande ontsluitingswegen, zijn de belangrijkste nieuwe lokale ontsluitingswegen:

- Versterkte Zuidelijke Dwarsweg als interne hoofdas (laan);
- Ontsluitingswegen langs de linten;

- De afgeschaalde oude N219 in Nieuwerkerk-Noord;
- Ontsluiting van het recreatiegebied in de Eendragtspolder vanaf de N219 als Parkway.

De Parkway (N209 – N219) wordt als reservering opgenomen voor recreatieve ontsluiting van de Eendragtspolder. Berekeningen maken duidelijk dat de Parkway vooralsnog geen bijdrage levert in de capaciteitsvraag voor wegverkeer, ook niet bij een directe aansluiting op de A13/A16.

Mede in relatie tot de ontwikkeling van Gouweknoop dient de westelijke stadsentree van Gouda te worden geoptimaliseerd. Ligging, vormgeving en aantakking op de regionale wegenstructuur zijn onderwerp van nader onderzoek.

Lanen en linten vervullen een sleutelrol in de lokale gebiedsontsluiting. Naast de bestaande linten worden op een afstand van 100 tot 150 meter nieuwe ontsluitingswegen aangelegd. Hierdoor ontstaan dubbele linten. De bestaande linten kunnen optimaal worden benut voor fietsverkeer. Deze wegen hebben dan slechts een erftoegangsfunctie voor het autoverkeer (zie kaarten 14 en 14a).

Dwars op de linten staan twee oost-westlanen. De lanen kenmerken zich door een royaal profiel, veel bomen en twee ventwegen die de kavels rechtstreeks ontsluiten (zie kaarten 14 en 14a). Een laan heeft verblijfskwaliteit: prettig wandelen en fietsen. Auto's rijden er maximaal 50 km/u. Eén van deze lanen wordt de bestaande Beijerincklaan in Waddinxveen. Met de komst van een nieuwe parallelstructuur langs de A12 kan de snelheid op deze laan omlaag en kunnen de grote werkkavels direct op deze laan worden ontsloten. De tweede laan vormt een koppeling tussen de N219 en de T-structuur tussen de A20 en de A12 aan de oostkant van de polder. De huidige Zuidelijke Dwarsweg wordt de noordelijke ventweg van deze nieuwe laan. De laan vormt de centrale gebiedsontsluitende weg van het hele middengebied. Vanaf deze ontsluitingsweg vindt steeds na 300 à 400 m uitwisseling plaats met het woongebied, waaronder de parallelwegen van de linten die de velden ontsluiten. Begin- en eindpunt van deze laan vormen de hoofdentrees van het middengebied van de polder.

5.2 Openbaar vervoer 2010-2020

De hoofdstructuur van het openbaar vervoer ontwikkelt zich met de invulling van de velden. In aanvang zijn de bestaande busvoorzieningen in de kernen een goede basis. Op termijn 2010 – 2015 kan Stedenbaanstation Westergouwe aan de lijn Rotterdam – Gouda worden geopend. Op langere termijn kunnen daarnaast station Doelwijk aan de lijn Gouda – Den Haag en de RandstadRailverbinding Gouda – Rotterdam worden geopend als drager van het plangebied.

Busstructuur

De busbediening van de bestaande kernen vormt het vertrekpunt voor de ontsluiting per openbaar vervoer. Waarbij aandacht nodig is voor de bedieningssnelheid. De aanpassingen in de hoofdstructuur dwingen om ook de bestaande busroutes nader te bezien: het busnetwerk zal in samenhang met de ruimtelijke ontwikkelingen, moeten worden uitgebouwd en kan mogelijk als voorloper van de HOV-as functioneren.

Stedenbaanhaltte Gouweknoop - Westergouwe

Mede gezien de snelle ontwikkelingen rondom nieuwbouwgebied Westergouwe is een Stedenbaanhaltte nabij Westergouwe wenselijk in de periode 2010-2020.

Berekeningen door de huidige treinexploitant tonen een kostendekkende treinexploitatie van een halte nabij Westergouwe op het spoor Rotterdam-Gouda bij een geïntensiveerd woningbouwprogramma. Hierbij is uitgegaan van een optimalisatie in de exacte situering van ruimtelijk programma rondom de halteplaats. Voor de fysieke inpassing van de halte zijn enkele aanvullende maatregelen nodig voor het horizontaal brengen van het spoor. In verband met de groeiende vraag naar goederen- en reizigersdiensten op het spoor Rotterdam-Gouda ligt, ook zonder een haltering van nabij Westergouwe, een capaciteitsopgave. Stedenbaanhaltte Westergouwe zal waarschijnlijk moeten profiteren van capaciteitsverruiming door maatregelen die in verband hiermee moeten worden getroffen.

Belangrijk is om de exacte haltelocatie met het oog op lange-termijnontwikkelingen te kiezen. Dan is de halteomgeving relatief eenvoudig aan te passen voor latere bediening met een HOV-verbinding Rotterdam-Zuidplas-Gouda.

Met de opening van een Stedenbaanhaltte Gouweknoop - Westergouwe op het baanvak Rotterdam-Gouda wordt ruimte gelaten voor opening van een nieuwe halte op het baanvak Den Haag-Gouda in een volgend stadium.

Een Stedenbaanverknoping van halte Westergouwe op het spoor Den Haag-Gouda lijkt voor de hand te liggen. Deze halte zou tevens voor de Rijn Gouwe Lijn dienst kunnen doen als overstap richting Den Haag en Gouda. Nadere berekeningen laten echter zien dat de meerwaarde niet in verhouding blijkt te staan met de hoge exploitatie en aanlegkosten. Ook zou het knooppunt, met 6 treinen richting Den Haag, 4 richting Rotterdam en de lightrailbediening van de RijnGouwelijn zwaar worden overbediend.

Verlengen Nesselanelijn

Gekoppeld aan de ontwikkeling van het Ringvaartdorp, zal de Nesselanelijn met één halte worden verlengd. De verdere uitwerking hiervan zal nog nader worden onderzocht.

5.3 Openbaar vervoer 2020-2030*Stedenbaanhaltte Doelwijk*

Gekoppeld aan de ruimtelijke ambities ligt na opening van een halte Westergouwe een nieuwe halte Doelwijk voor de hand als volgende stap. Dit sluit goed aan op de Zuidplas-ambities in de periode 2020-2030. Een Stedenbaanhaltte Doelwijk vormt een geschikte opmaat voor een lange termijnontwikkelstap: aanlanding van een HOV-verbinding Rotterdam-Doelwijk-Gouda.

RandstadRail -verbinding Rotterdam-Gouda

Uitgaande van het maximale bouwprogramma in de Zuidplas samen met de herstructurering van de A20-zone in Rotterdam zijn er op de lange termijn (na 2020) kansen voor een regionale (light)railverbinding tussen Rotterdam en Gouda. Uit studie zal moeten blijken in hoeverre deze nieuwe openbaar vervoersas in de plaats kan komen van een eventuele verdubbeling van de spoorlijn Rotterdam-Gouda ter hoogte van de Zuidplas.

Op basis van een eerste verkenning lijkt een nieuwe (light)railverbinding vanaf de RandstadRailtunnel in Rotterdam-Noord parallel aan het spoor naar de Zuidplaspolder het meest kansrijk. Deze as buigt na Nieuwerkerk de polder in en gaat via de centrale delen van de Zuidplaspolder naar de nieuwe halte Doelwijk vanwaar de as doorgaat naar Gouda door middel van een aansluiting op de RijnGouweLijn.

Dit is een kansrijk scenario voor diverse partijen:

- de spoorwegcapaciteit Rotterdam-Gouda wordt verhoogd doordat op het bestaande baanvak alleen sneltreinen en goederentreinen rijden (de stop-treindienst Rotterdam-Gouda wordt bediend via de RandstadRail-oost op separate banen);
- er worden extra halteringsmogelijkheden geboden voor de Veilingterreinzone in Rotterdam;
- de Zuidplas, maar ook Nieuwerkerk a/d IJssel, Capelle a/d IJssel en de noordrand van Rotterdam worden snel en rechtstreeks ontsloten aan de Rotterdamse binnenstad;
- er kan invulling worden gegeven aan de ontsluiting van de Gouweknoop op een wijze die met traditionele ‘heavy rail’ niet mogelijk zou zijn. Indien menging van light rail en heavy rail niet van de grond komt, bestaat de mogelijkheid van een kruisstation bij Doelwijk en aantakking op de RijnGouwelijn om op deze wijze de verbinding naar Gouda te maken.

De baten zijn groot, maar ook de investeringen zijn hoog. Deze kunnen sterk worden gereduceerd indien medegebruik met heavy-rail mogelijk is. Dit geldt dan zowel voor de aanlanding in Gouda als voor medegebruik op het baanvak Nieuwerkerk – aansluiting Fransiscus in Rotterdam. Hier ligt een opgave om integratie tussen light-rail en heavy rail te faciliteren.

Gelet op de meerwaarde van de RandstadRailvariant wordt deze variant met voorrang uitgewerkt. De onzekerheid over de exacte invulling van de capaciteitsopgave op het baanvak Rotterdam-Gouda (spoor) maken het wel nodig om de tracéreservering ook geschikt te blijven houden voor invulling met heavyrail. Bovendien moet ook het bedienen van het centrale deel van de Zuidplas met een verlengde Nesselanelijn (tot Ringvaartdorp) of HOV-bussen richting Doelwijk en Gouda niet onmogelijk worden gemaakt.

Stedenbaanhalt Zevenhuizen-Moerkapelle

De mogelijkheid voor het openen van een stedenbaanhalt aan de lijn Den Haag- Gouda, tussen de kernen van Zevenhuizen en Moerkapelle, is nog in studie.

5.4 Fietspadenstructuur

Met de aanleg van een regionale capaciteitsstructuur voor autoverkeer worden de oude polderassen ontlast van doorgaand verkeer. Dit biedt kansen om het ruimtelijk functioneren van de kernen en linten te versterken. Deze potenties moeten op lokaal niveau worden benut door het weren van doorgaand autoverkeer en het afwaarderen van voormalige doorgaande assen tot verblijfswegen met ruimtelijke kwaliteit. De vrijgekomen verkeersruimte op de oude polderassen en in de kernen kan worden gebruikt door fietsverkeer. Samen met de relatief korte fietsafstanden in de omgeving Zuidplas geeft dit de fiets grote potenties. Zo kan onnodig autogebruik worden geminimaliseerd.

De lokale fietsstructuren in de Zuidplas moeten goed worden aangesloten op de regionale fietsroutes en de fietsstructuren in de kernen. Doorgaande fietsroutes over de historische polderassen worden als fietsstraten uitgevoerd. Deze hebben zowel een functie voor dagelijks als recreatief gebruik. De auto is hier te gast. OV-haltes zullen goed per fiets bereikbaar zijn. Dat heeft consequenties voor de ligging van de fietsroutes.

Er worden ongelijkvloerse fietspassages over de grote barrières in en rond de Zuidplas aangelegd. Hierbij gaat het zowel om passages met het hoofdwegennet als zwaardere regionale wegen, spoorlijnen en water. Speciale aandacht is nodig voor passages met het spoor Rotterdam-Gouda en Den Haag-Gouda; in de toekomst moeten deze alle ongelijkvloers worden uitgevoerd. Waar mogelijk kunnen fietspassages worden uitgevoerd in combinatie met passages voor busverkeer. Tot aan het moment dat de verbindingen ongelijkvloers zijn uitgevoerd dienen de huidige verbindingen instant te blijven.

Enkele regionale schakels in de Zuidplas betreffen nieuwe zelfstandige fietspaden door 'ruraal' gebied. Deze komen in aanmerking voor financiering door de Provincie Zuid-Holland volgens het Provincie Fietspadenplan.

6 De Heerlijke Polder

Periode	
<i>Vastgelegd</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • natuurkern (ca 150 ha) ten noorden van de A20 • Begrenzing (demarcatielijn) multifunctioneel veenweidegebied ten zuiden van de A20. Natuurfunctie op onder andere de laagst gelegen delen (totaal ca 175 ha). • de Eendragtspolder als openluchtrecreatiegebied (tevens voor calamiteitenberging) • stedelijk groen bij Waddinxveen (Triangel) en Gouda (Westerkouwe) en tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Capelle (Groene Zoom).
<i>Kader geformuleerd</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • ecologische verbindingzones • Recreatief netwerk. • Mogelijkheden grondgebonden melkveehouderij en agrarisch natuurbeheer veengebied
<i>Op agenda</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Financiering beheerskosten • Bestemming randen natuurkern

6.1 Het groene raamwerk in de Zuidvleugel

Het groene raamwerk in vogelvlucht

Kaart 20 geeft de groenstructuur in de Zuidplas weer en de relatie daarvan met de groenstructuur op Zuidvleugelniveau. In de Zuidvleugel vormen het Bentwoud met het Hitlandgebied, Rottewig (Eendragts-, Tweemanspolder, Polder De Wilde Venen) een robuuste groenstructuur met een belangrijke ecologische en recreatieve functie, die aansluit op de weidse agrarische landschappen van het Groene Hart. Al deze gebieden maken onderdeel uit van het Nationaal Landschap Groene Hart.

Bij de transformatie van de Zuidplas wordt deze groenstructuur in het plangebied doorgezet in:

- Restveengebied en Waterparel.
- Plantagekwadrant.
- Groene verbindingen en geledingen.

Bentwoud en Rottewig vallen grotendeels buiten de begrenzing van het Inter gemeentelijk Structuurplan, maar zijn belangrijk als recreatie- en natuurgebied voor de bewoners van de Zuidplas en de Rotterdamse regio. Voor deze gebieden is, naast bereikbaarheid per auto, ook aansluiting op het regionale fietsnetwerk van groot belang.

Rottewig

In de Eendragtspolder wordt een natuur- en recreatiegebied van circa 475 hectare met een grootschalige waterberging (piek- en calamiteitenberging) gerealiseerd. In de periode tot 2010 wordt de aanleg van de eerste 300 hectare voorzien: ongeveer 150 ha water en ongeveer 150 ha plas-dras-gebied, beide met waterbergende functie. Het water kan gecombineerd worden met een roeibaan (afhankelijk van het tijdig beschikbaar komen van financiële middelen). De ontwikkeling van de resterende 175 ha. zal op een later moment van start gaan.

Polder De Wilde Venen en de Tweemanspolder blijven open, onbebouwde gebieden met vooralsnog akkerbouw als belangrijkste functie. Er is ruimte voor verbreding van de landbouw. De mogelijkheden om te fietsen en te wandelen in de gebieden worden vergroot. De aan de watergangen gekoppelde ecologische oevers zullen deel uitmaken van de te ontwikkelen robuuste ecologische verbindingzone Bentwoud-Krimpenerwaard.

6.2 Het groene raamwerk in de Zuidplas*Restveengebied*

Uitgangspunt voor de ontwikkeling van het restveengebied tussen de Ringvaart en de A20 is een gefaseerde peilfixatie. Dat houdt in dat langzaam gewerkt wordt aan het samenvoegen van diverse peilvakken tot uiteindelijk één of twee peilvakken voor het gehele restveengebied, een en ander afhankelijk van een nog uit te voeren haalbaarheidsonderzoek. Daar de samenvoeging ontstaan natte gronden in de laagste gedeelten en mede daardoor kan er een meer samenhangende ecologische structuur (totaal ca 175 ha natuur) en een aantrekkelijk en gevarieerd recreatiegebied tot stand komen. Het basisstramien van verkaveling en sloten blijft grotendeels in stand.

Voor de beleving van het landschap in is de polderhorizon richtinggevend: openheid, het vrije zicht en het beleven van de hoogteverschillen staan centraal. Voor het gehele gebied is het grid met de tochtenrichting de inspiratiebron voor de toekomst. Het huidige landschapsbeeld verandert op plaatsen waar open water, riet, ruigte en wilgenstruweel wordt ontwikkeld. In het restveengebied worden nieuwe recreatieve fiets- en wandelpaden en ondiepe watergangen aangelegd, waardoor grote delen van het gebied geschikt zijn voor recreatief gebruik, zoals fietsen, wandelen en kanoën.

Naast de ontwikkeling van natuur en recreatiemogelijkheden resteert in het gebied circa 200 hectare voor de agrarische bedrijven. In elk geval bestaat tot 2030 ruimte voor economische bedrijfsvoering door grondgebonden veeteeltbedrijven op de hoger gelegen delen. Ook daarna moet binnen aangepaste omstandigheden grondgebonden veehouderij een rol kunnen blijven spelen. De beoogde veranderingen van functies in het plangebied en de aanpassing van de waterhuishouding maken een overgangsbeheer voor de agrarische sector noodzakelijk. In goed overleg met de betrokkenen en hun organisaties wordt steeds gewerkt aan het goede verloop van het veranderingsproces voor het Restveengebied. Het accent op natuur, water en landschapsbeheer biedt tegelijkertijd ook mogelijkheden voor inkomsten naast beheerssubsidies.

Waterparel

Tussen de Zuidelijke Dwarslaan en de A20 bevindt zich de Waterparel: een plek met bijzondere waterkwaliteit. In het zuidelijk deel van dit gebied wordt

een natuurkerngebied met een oppervlakte van 150 hectare veilig gesteld. Het gebied wordt verbonden met de te ontwikkelen natuur (ca 175 ha) in het restveengebied ten zuiden van de A20. Zodoende ontstaat in de Zuidplas een natuurgebied van formaat (325 ha) dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur zoals ook omschreven in het natuurgebiedsplan van provincie. Essentieel daarbij is een schoonwaterverbinding waardoor het water van goede kwaliteit optimaal wordt benut.

Het noordelijk deel van de Waterparel is het kreekkruggebied. Op de hoger gelegen kreekkruggen kan als overgang naar het te verstedelijken middengebied wonen in het groen worden ontwikkeld (zie 4.2). Randvoorwaarde is dat de ecologische kwaliteit van dit gebied behouden blijft. Naast de waterkwaliteit gaat het daarbij ook om de ecologische gradiënten die gebonden zijn aan de overgangen tussen kreekkrug, katteklei en moerige grond. Zodoende wordt tevens bijgedragen aan de ecologische relatie tussen Eendragtspolder en restveengebied. Verder zal de verweving op zodanige wijze moeten gebeuren dat een blijvende overgang tussen het stedelijk en natuurkerngebied ontstaat. De recreatieve mogelijkheden in de Waterparel bestaan vooral uit extensieve activiteiten zoals wandelen en waterrecreatie (vissen, kanoën).

Plantagekwadrant

Tussen het Middengebied en de glastuinbouwbedrijfsgebieden is vanaf de A12 de nieuwe entree naar het plangebied gepland. Hier ligt binnen het raamwerk van linten en tochten het plantagekwadrant, waarin de bomen worden gekweekt voor de te ontwikkelen landschappelijke structuur in de Zuidplassen en linten. Tegelijkertijd worden hiermee de nieuwe verkeersstructuren ingepast. Nadat de lanen en linten zijn ontwikkeld zal moeten worden gezocht naar een eventuele andere functie voor dit gebied.

Groene verbindingen en geleidingen

Bij Waddinxveen (Triangel), Gouda (Ecozone bij Westergouwe), Zevenhuizen (zuidkant) en tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Capelle (Groene Zoom) worden groenzones ontwikkeld. Daarnaast wordt de ringvaartzone ontwikkeld tot onderdeel van de groene, recreatieve structuur.

De groene zones in de Zuidplas hebben in principe drie functies: geleiding van het te verstedelijken gebied, ecologische verbinding en onderdeel van het recreatieve wandel- en fietsnetwerk.

De groenzone bij Waddinxveen en Gouda van circa 250 hectare uit het streekplan Oost (2003) was bedoeld als robuuste geleiding tussen het stads- en dorpsgebied van Waddinxveen en Gouda enerzijds en de Zuidplas -als onderdeel van het Groene Hart- anderzijds. Nu de Zuidplas wordt getransformeerd naar een woon- en werkgebied, is die geleidende functie op grote schaal niet opportuun. Op kleinere schaal blijft geleiding echter wel een noodzakelijk element in het stedelijke landschap. In het plan wordt, gekoppeld aan Triangel bij Waddinxveen, een robuuste groenzone ontwikkeld. Deze groenzone versterkt de grid-structuur aan de oostkant van de Zuidplas en biedt ruimte voor:

- openluchtrecreatie/stedelijk groen en een groene verbinding;
- de aanleg van de Zuidelijke Randweg;
- beperkte verstedelijking in een groene opzet.

Er zal nog een nadere uitwerking moeten plaatsvinden van de verbinding tussen de groenzone bij Triangel en de Ecozone bij Westergouwe. De grote hoe-

veelheid infrastructuur ter plaatse maakt een stevige relatie niet eenvoudig. Centraal staat een recreatieve fietsverbinding tussen beide groenzones die, waar mogelijk, ook wordt ingericht met stapstenen ten behoeve van de lokale ecologische verbindingen.

De *groenzone ten zuiden van Zevenhuizen* fungeert als groene geleiding tussen de dorpsuitbreiding van Zevenhuizen en het beoogde toekomstige Ringvaartdorp. Deze zone is onderdeel van de robuuste verbinding Bentwoud-Krimpenerwaard via de Waterparel. Tevens ligt hier een ruimtereservering voor een waterverbinding ('Westelijke Dwarstocht') die dient als toevoerkanaal naar een eventueel aan te leggen gemaal aan de Rinvaart (gemaal Nijverheidscentrum). De N219 worden in deze zone ingepast.

De *Groene Zoom* tussen Nieuwerkerk en Capelle aan den IJssel is een belangrijke verder te ontwikkelen recreatieve zone die de Rotterdamse regio verbindt met het Rottemeregebied en het Bentwoud. Deze zone heeft ook een ecologische verbindingsfunctie met het Hitlandgebied. De Groene Zoom vormt tevens een buffer tussen de bebouwing van Capelle aan den IJssel en Nieuwerkerk aan den IJssel.

De *ringvaartzone* wordt verder ontwikkeld tot onderdeel van de groene, recreatieve structuur. De eigen kenmerken van de ringvaart worden daarbij versterkt. Daarbij gelde de volgende criteria:

- Continuïteit: de ringvaart als een samenhangende zone in samenhang met beeldbepalende elementen op, in en langs de ringvaart.
- Aantrekkingskracht door historische elementen en recreatieve- en horecavoorzieningen aangepast op de draagkracht van de ringvaart.

Ecologische verbindingen

Kaart 20 laat het volgende netwerk van ecologische verbindingen in de Zuidplas zien.

- Een robuuste verbinding van Bentwoud met de Krimpenerwaard via de Rottewig, groenzone Zevenhuizen, Vierde tocht, Waterparel en restveen-gebied.
- Een minder robuuste verbinding tussen Bentwoud en de Krimperwaard via Noordelijke Dwarstocht, Groene zone Triangel en Ecozone Westergouwe.
- Een verbinding van Bentwoud met de Krimpenerwaard via de Rottewig, de Groene Zoom en Hitland;
- Dwarsrelaties tussen deze verbindingen tussen Bentwoud en Plantagekwadrant (via Noordelijke Dwarstocht) en tussen 't Weegje en de Waterparel.

De ecologische verbindingen zijn gericht op zowel water-, moeras- als landorganismen. Als ecologische verbinding zijn in de Zuidplas daarom vooral brede watergangen met brede oeverzones belangrijk. De ecologische verbindingen zijn minimaal 30 – 50 meter breed en krijgen een waterrijke inrichting met op de bredere plekken rietland en wilgenstruweel. Voor de ecologische verbindingen die door sterk verstedelijkt gebied lopen, is het van belang dat ze voldoende breed zijn en meer dekking bieden in de vorm van struweel. Kruisingen met infrastructuur moeten worden voorzien van faunapassages gedimensioneerd op de betreffende doelsoorten.

6.3 Recreatief netwerk

Recreatief fietsnetwerk

Voor de ontsluiting van de recreatiegebieden, de voorzieningen, OV en daarnaast de nieuwe woongebieden en bedrijfsterreinen in de Zuidplas, is een aantal nieuwe fietsverbindingen gewenst. Het Provinciaal Fietspadenplan biedt daartoe het kader. Grotendeels kan worden aangesloten op de bestaande lokale wegen en fietspaden. Ook de nieuwe structuur van linten en lanen biedt een kader voor deze verbindingen. Mogelijk worden enkele verbindingen op het Provinciaal Fietspadenplan heroverwogen op basis van nieuwe woon- en werkgebieden en de nieuwe landschappelijke structuur. Bij het ontwerpen vormen de passages van de fietsverbindingen met de infrastructuurelementen in het gebied een belangrijk aandachtspunt. Het Provinciaal Fietspadenplan is voor het streekplan het kader waarin dat beleid ontwikkeld en uitgevoerd wordt.

Het recreatieve fietsnetwerk in de Zuidplas sluit aan op, en complementeert, de regionale en Zuidvleugelroutes. Nieuwe routes naar nieuwe en bestaande groengebieden worden hier aan toegevoegd, bijvoorbeeld een rondje Bentwoud en een aansluiting op de Krimpenerwaard. De route langs Triangel richting Westergouwe wordt, in combinatie met de aanleg van de ecologische verbinding, verbeterd. Ook de Ringvaartzone van de Zuidplaspolder en enkele bestaande, cultuurhistorisch waardevolle, polderwegen (de lanen en linten) maken deel uit van het netwerk.

Skeelerroutes

Skeelers kunnen in principe gebruik maken van het fietspadennetwerk. De fietspaden, die als onderdeel van de skeelerroutes worden aangewezen, zullen hier qua breedte en materiaalgebruik zoveel mogelijk op worden ingericht.

Wandelroutes

Naast een aantal al bestaande wandelverbindingen aan de randen van de Zuidplas, wordt een netwerk van wandelpaden en overige paden aangelegd. Bij de padenstructuur wordt rekening gehouden met aspecten als ligging, omgeving en dichtheid van het padennet, zodat alternatieven, afwisseling en sociale veiligheid worden geboden.

Het netwerk van groene linten en lanen vormt een belangrijk deel van de padenstructuur. Daarnaast zijn het restveengebied en de natuurkern zeer aantrekkelijke wandelgebieden. Ook de Veenweg vormt vanuit cultuurhistorisch oogpunt een belangrijk onderdeel van het netwerk. Deze Veenweg was de enige begaanbare route in de tijd dat de Zuidplas werd drooggelegd en is nog op verschillende plaatsen in het landschap ten noorden van de A20 zichtbaar. Daarnaast leent de aangepaste tochtenstructuur in het gebied zich goed voor het aanleggen van nieuwe wandelroutes.

Kano- en schaatsroutes

In het gebied worden door de aanleg van nieuwe tochten en het aaneensluiten van bestaande tochten, nieuwe kano- en schaatsroutes gerealiseerd.

6.4 Recreatieve activiteiten en voorzieningen

De Zuidplas zal een palet aan recreatieve mogelijkheden bieden voor:

- Binnenrecreatie (sporthal, clubgebouw, zwembad, educatiecentrum)
- Buitenrecreatie (fiets- en wandelpaden, skeelerroutes, maneges, speelweides)
- Waterrecreatie (vissen, kanoën, zeilen, schaatsen)

Binnenrecreatie

Voor binnenrecreatie zijn de bewoners van de Zuidplas vooral op bestaande recreatieve voorzieningen in het stedelijke gebied aangewezen. Er wordt wel extra aandacht besteed aan de bereikbaarheid van deze voorzieningen. Op de langere termijn (na 2015) kan de bestaande voorzieningenstructuur niet meer in de behoefte voorzien en worden nieuwe recreatieve voorzieningen gerealiseerd, in combinatie met herstructurering van de bestaande voorzieningen.

Buiten- en waterrecreatie

De groene gebieden lenen zich voor verschillende soorten recreatieve activiteiten. In de recreatiegebieden de Rottemeren, de Eendragtspolder en de Zevenhuizerplas kan intensievere recreatie plaatsvinden zoals zeilen, surfen en zwemmen. De voorzieningen die hierbij horen zijn speelweides, restaurants, kanoverhuur, parkeergelegenheden, een roeibaan en een jachthaven.

Het restveengebied en de natuurkern bieden ruimte aan meer extensieve recreatie, zoals wandelen, vogelen, vissen en struinen door moerassen.

Langs de recreatieve routes, die deze groene en recreatiegebieden met elkaar en het omliggende stedelijk gebied verbinden, worden (bij recreatieve knooppunten) rustpunten met bijbehorende voorzieningen gerealiseerd.

Daarnaast zijn er verschillende maneges in het gebied aanwezig, die bij het buiten rijden ook gebruik zullen maken van het recreatieve netwerk.

European Lowest Point

In het restveengebied, tussen de A20 en de spoorverbinding Rotterdam-Gouda, bevindt zich het laagste punt van de Zuidplaspolder. Deze plek is ook het laagste punt van alle Europese lidstaten. Daarmee is de plek zeer geschikt voor de realisatie van een kennis/educatiecentrum over 'Bouwen met Water'.

7 Bouwen met water

Periode	
<i>Vastgelegd</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tochten • Samenvoegen peilvakken • Hoofdstructuur waterafvoer • een schoonwaterverbinding tussen natuurgebieden ten noorden en ten zuiden van de A20. • Waterparel • Zoekgebied waterberging bij glastuinbouwgebied Moerkapelle • Calamiteitenberging Eendragtspolder
<i>Kader geformuleerd</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Percentages open water per deelgebied bij functiewijziging • Veiligheidsmaatregelen • Flexibel peilbeheer
<i>Op agenda</i>	

7.1 Waterhuishouding

De grootschalige functiewijziging in de Zuidplaspolder is gebaat bij een eenvoudige en transparante waterstaatkundige inrichting van de polder waarbij voor woon-, werk- en glaslocaties zo min mogelijk risico's voor wateroverlast bestaan. Daarbij geldt het streven dat ontwikkelingen zodanig plaatsvinden dat, waar daartoe kansen liggen, vergroting van peilgebieden in principe mogelijk is. In het plantagekwadrant is daartoe over de volle lengte van de rijksinfrastructuur (spoor en weg) een zoekgebied opgenomen voor een verbinding van de 4e tocht met de Noordelijke Dwarstocht. Meekoppelen met te realiseren infrastructuur heeft de voorkeur (kaart 21).

Risico's voor wateroverlast voor de woon- en werkfuncties in het noordelijke kleigebied kunnen sterk worden verkleind door een waterverbinding te realiseren onder A12 en spoorlijn Gouda-Den Haag. In samenhang hiermee is ofwel een nieuw poldergemaal nodig op de Ringvaart ter hoogte van de Eendragtspolder, ofwel een verbinding van de Vierde tocht onder de A20/spoorlijn. Uit veiligheidsoogpunt verdient de eerste optie de voorkeur omdat daarmee het aantal waterverbindingen onder A20/spoorlijn zo klein mogelijk blijft.

Bij functiewijziging naar wonen, werken of glas moet een bepaald minimaal percentage van de oppervlakte uit open water bestaan om wateroverlast bij neerslag te voorkomen. Dit percentage is afhankelijk van grondslag en drooglegging en bedraagt 5-10% in het noordwestelijk deel van de polder, 10% voor

het middengebied en 15% voor het lage zuidoostelijke veengebied. De nieuwe graven tochten en de verbreding van bestaande tochten kunnen, zeker in het stedelijk gebied, hier een bijdrage aan leveren. In de gemeente Moerkapelle ligt een zoekgebied voor waterberging van 4 hectare voor het bestaand glastuinbouwgebied omdat bij de inrichting van het gebied de effecten van klimaatverandering en de gevolgen voor het watersysteem onvoldoende bekend waren. Deze opgave wordt gerealiseerd in de ontwikkeling van de Noordelijke Dwarstocht.

Een tweede manier om wateroverlast te voorkomen is door het watersysteem te voorzien van bergingsmogelijkheden in de vorm van lokale en piekbergingen voor tijden met meer neerslag dan normaal. Kaart 6 (hoofdstuk 2) laat de risicogebieden wateroverlast zien die als zodanig zullen worden benut. Het betreft de laagst gelegen 15 % van ieder geschakeld peilvak. Deze gebieden dienen in principe te worden gevrijwaard van bebouwing (wonen, werken en glas). Daar waar toch een dergelijke functie gevestigd gaat worden, moet in overleg met het waterschap de aanleghoogte van bouwwerken worden bepaald. De gemeente zal dit in haar bestemmingsplan dienen op te nemen

De drooglegging in nieuwe gebieden dient minimaal 1 meter te zijn of een zodanige hoeveelheid wateroppervlak te bevatten dat eenzelfde hoeveelheid water kan worden geborgen als bij een drooglegging van 1 meter. Waar meerdere functies zich binnen één peilvak bevinden, bepaalt de meest kritische functie het benodigde percentage open water.

Om verdere versnippering van de waterhuishouding te voorkomen zullen in de bestemmingsplannen minimumhoogtes voor vloeren t.o.v. NAP worden aangegeven. Verstedelijking leidt per definitie tot fixatie van het oppervlaktewaterpeil. Afspraken over, dan wel eisen voor drooglegging boven dit peil leiden vervolgens tot aan te houden minimale hoogtes van vloerpeilen t.o.v. NAP. Hoe groter de drooglegging des te geringer het benodigde percentage oppervlaktewater.

7.2 Tochten

Het plan stelt voor om twee grote vaarten te graven. Deze langgerekte waterpartijen geven ruimte en maat in het gebied (zie kaarten 14 en 14b). De ene tocht is de verbreding van de Vierde Tocht. Samen met brede, natte oevers vormt deze tocht een belangrijk onderdeel van de ecologische verbinding tussen Krimpenerwaard en Bentwoud. De tocht snijdt door verschillende soorten landschappen (veen, kreekrugebied en klei) en varieert in breedte en vormgeving. Aftakkingen van deze tocht brengen water op verschillende plaatsen in de polder. Grotere waterpartijen zijn mogelijk naarmate de ondergrond kleiiger is.

Een tweede nieuwe tocht, de Noordelijke Dwarstocht, is eenduidiger van vorm en begeleidt de nieuwe regionale weg ten noorden van de A12 en de Westelijke Randweg langs Waddinxveen. De kavels aan de Plasweg bij Waddinxveen grenzen aan deze tocht en lenen zich voor duurdere woningen met tuin en terras aan het water. Beide tochten vormen twee van de vier randen van het Plantagekwadrant bij de afrit van de A12. Voor deze twee tochten wordt een verbinding gerealiseerd onder de daar aanwezige rijksinfrastructuur.

Tevens is een ruimtereservering opgenomen voor een “Westelijke Dwarstocht” ten zuiden van Zevenhuizen ten behoeve van de waterafvoer uit de noordelijke Zuidplaspolder naar een mogelijk nieuw gemaal Nijverheidscentrum op de Ringvaart bij de Eendrachtspolder.

De nieuw te graven tochten en de verbreding van bestaande tochten kunnen, zeker in het stedelijk gebied, een bijdrage leveren aan de waterberging. Die verbreding en aanleg geschiedt niet alleen om waterhuishoudkundige redenen maar ook om een aantrekkelijke ruimtelijke hoofdstructuur te maken voor de bewoners; dit geldt met name voor de Vierde Tocht. De aan te leggen Noordelijke Dwarstocht zal een belangrijke functie krijgen voor waterberging voor het glastuinbouwareaal ten noorden van de A12.

7.3 Veiligheid

Bij de inrichting van het gebied, met name het gedeelte ten zuiden van de A20, moet rekening worden gehouden met de gevolgen van overstromingen bij dijkdoorbraak van de rivier (Hollandsche IJssel) en de boezems (Gouwe, Ringvaart). Daarom geldt hier een voorkeur voor extensief landgebruik.

Het verloop van een eventuele overstroming alsmede het weer droogmaken van het gebied noopt tot maatregelen die bij de ruimtelijke inrichting als uitgangspunt voor het ontwerp moet worden gehanteerd. Te denken valt aan:

- aanleghoogten van woonwijken ter beperking van de gebouwschade;
- aanleg van deeldijken (de nieuwe weg- en railverbindingen kunnen als zodanig worden aangemerkt) zodat de toestroming van het overstromingswater wordt gestremd en er voldoende tijd is uit de regio te vluchten;
- aanleg van afvoerkanalen om het overstromingswater over een groter deel van de regio te spreiden waarmee wordt voorkomen dat zich een hogere waterstand instelt;
- aanleg van afvoerkanalen en een nieuw gemaal ten zuiden van Zevenhuizen in de Zuidplaspolder om de regio weer droog te maken (het huidige systeem van de watergangen is ontoereikend)

In de Eendragtspolder wordt een grootschalige waterberging aangelegd, die integraal onderdeel uitmaakt van de recreatieve herinrichting. Deze grootschalige waterberging is bruikbaar voor meerdere bergingsfuncties. Naast piekberging met een capaciteit van 4 miljoen m³, kan de berging ook worden gebruikt als calamiteitenberging. Ten slotte is de inrichting zodanig, dat er mogelijkheden zijn de berging bij extreem droge zomers te benutten als voorraadberging. Dit laatste is een optie, die nog moet worden uitgewerkt.

In het gebied ten zuiden van de A20 gelden beperkingen ten aanzien van de inrichting als gevolg van het opbarstrisico van de bodem. Het betreft het peilbeheer: er moet worden gestreefd naar peilfixatie (= niet verder verlagen van het oppervlaktewaterpeil). Daarnaast kunnen de watergangen slechts beperkt worden verbreed of verdiept.

7.4 Waterkwaliteit

De Waterparel in de Zuidplaspolder is een gebied met bijzondere, aan water gebonden natuurwaarden. De waterparel valt samen met het natuurkerngebied ten noorden van de A20. Op het moment dat het waterpeil ten zuiden van de A20 gestabiliseerd wordt, zal dit de waterkwaliteit in het middengebied

van de Zuidplaspolder gunstig beïnvloeden doordat naar verwachting de kwel in het middengebied toeneemt.

Gebieden met een goede waterkwaliteit zullen zoveel mogelijk met elkaar worden verbonden en schoon en minder schoon water zullen zoveel mogelijk worden gescheiden. De oppervlaktewaterafvoer dient bij voorkeur “van schoon naar vuil” te verlopen. Vanuit de waterkwaliteit bezien heeft een nieuw gemaal op de grens met de Eendragtspolder de voorkeur, omdat de ecologische kwaliteit van met name de centraal gelegen waterparel daarmee gevrijwaard wordt van waterafvoer vanuit met name het noordelijke glastuinbouwgebied, maar ook vanuit het akkerbouwgebied, voor zolang er nog akkerbouw plaatsvindt.

In gebieden met een natuurfuncties zal door middel van het vasthouden van water in natte perioden en het laten uitzakken van het waterpeil in droge perioden worden geprobeerd zo min mogelijk water in te laten (flexibel peilbeheer).

In extreem droge periodes moet worden voorkomen dat het peil te ver daalt. Dit in verband met het handhaven van een goede waterkwaliteit, het beschermen van belangen en de (extra) bodemdaling die optreedt bij een grote drooglegging.

8 Realisatie en financiering

8.1 Fasering programma en nadere keuzes ISP

In hoofdstuk 4 is de plankaart opgebouwd en gepresenteerd als een totaal visie voor het gebied. De plankaart biedt als het ware een staalkaart van mogelijkheden, wenselijkheden en noodzakelijkheden bij de inrichting van het gebied. In het vervolg van deze paragraaf wordt indicatief een fasering uitgewerkt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in:

- Fase 0 tot 2010: ontwikkeling op basis van vastgesteld beleid
- Fase 1 tot 2020: basisprogramma
- Schakelprog. 2015 – 2020: met verstedelijking in het nieuwe Ringvaartdorp
- Fase 2 na 2020: scenario's voor afronding programma

Aan deze opsomming is reeds te zien dat het gaat om een voorlopige indeling. Bijvoorbeeld omwille van ontsluitingsvragen kunnen faseringsvarianten nader worden uitgewerkt. Hetzelfde geldt uiteraard voor de invloed van de markt vraag op de kwaliteiten en kwantiteiten in de fasering. De regie over de fasering komt te liggen bij een op te richten autoriteit voor de ontwikkeling van het gebied. Gemeenten en provincie werken momenteel aan de vormgeving van dit samenwerkingsverband. Zie ook paragraaf 8.3.

8.1.1 Fase 0 tot 2010: ontwikkelingen op basis van vastgesteld beleid

Water:

- uitvoering waterplan HHSK, waaronder verbreding Vierde Tocht met een verbinding onder de A12 door naar de Noordelijke dwarstocht (vergroting oppervlaktewater in het glasgebied)
- start ontwikkeling restveengebied.

Groen:

- gefaseerde ontwikkeling multifunctioneel bos Bentwoud
- realisering recreatiegebied Eendrachtspolder met boezemcalamiteiten en recreatieve ontsluiting

Infrastructuur:

- N219 omleiding Zevenhuizen
- A12 verbreding 2 x 3 rijstroken (in spits)
- Z.S.M. aansluiting Moordrecht, spoor kruising N456

Verstedelijking:

- Westergouwe (Gouda)
- Gouwepark bedrijven
- Triangel (Waddinxveen)
- Distripark bedrijven
- Essezoom en Klein Vink (Nieuwerkerk ad IJssel)
- Moordrecht noordwest.

8.1.2 Fase 1 tot 2020: Basisprogramma

Water:

- grotere peilvakken
- gefaseerde peilfixatie restveen en afronding ontwikkeling groene waterparel
- Moordrechtse waterzone
- Aanleg Doelwijkse Dwarstocht

Groen:

- realisering natuur in de waterparel en eerste fase restveengebied
- groenzone langs omleiding N219 i.s.m. dorpsuitbreiding Zevenhuizen-zuid

Infrastructuur:

Wegen

- Veilingweg (N456 west)
- Verleggen en verdubbelen N219 bij Nieuwerkerk
- Verleggen N456 van aansluiting Moordrecht tot zuidpunt Triangel (onderdeel T-structuur)
- Parkway, gedeeltelijk tbv ontsluiting Eendragtspolder
- Rondweg Waddinxveen, N456-noord tot aan de Onderweg
- Verdiepte aanleg A20 bij Gouweknoop

Openbaar vervoer

- Voorzieningen fase 1 ten behoeve van de verstedelijking Nieuwerkerk/Zevenhuizen (Ringvaartdorp) dmv verlengen Nesselanelijn met eindhalte
- Opening halte Westergouwe/Gouweknoop zuid
- Overige voorzieningen Gouweknoop ten behoeve van verstedelijking Gouweknoop

Verstedelijking:

- Glas nieuw: duurzaam, hoogwaardig, innovatief en dubbel grondgebruik met bedrijfsterrein. Een drijvende kas is een aanspreken voorbeeld
- Bedrijfsterrein Nieuwerkerk oost 66 ha (+13 ha bij 20 % stapeling)
- Bedrijfsterrein Moordrecht, oksel A20 noord, Middelweg 31 ha (+ 6)
- Waddinxveen: 35 ha (+ 7) glastuinbouw
- Dorpsuitbreiding Nieuwerkerk: 2.500 woningen in het nieuwe dorp
- Dorpsuitbreiding Zevenhuizen zuid: 1.500 woningen
- Dorpsuitbreiding Moerkapelle oost en zuid: totaal 800 woningen
- Dorpsuitbreiding Waddinxveen noord: 200 woningen
- Gouweknoop zuid (ten noorden van Westergouwe) 1.500 woningen, waardoor halte geopend kan worden (n.b. gevaarlijke stoffen spoor)
- Linten 800 woningen
- Waterparel en waterlandgoederen 1.300 woningen
- Nieuwerkerk: 1.000 woningen (Ringvaartdorp)
- Zevenhuizen: 5.000 woningen (Ringvaartdorp)

PM faseringskaart 2020 + deelprogramma's

8.1.3 Fase 2 na 2020: scenario's voor afronding programma

Infrastructuur:

- Rondweg Waddinxveen: N456-noord ten noorden van de Onderweg

- Parkway
- Moordechtboog op HWN (optioneel)

Verstedelijking:

- Glas of wonen Waddinxveen, tussen de Zesde en de Zevende tocht
- Linten: 800 woningen
- Bedrijfsterrein Gouweknoop 55 ha (+ 11)
- Bedrijfsterrein A12 noord 65 ha (+ 13)

Toekomstige uitwerking Middengebied en Gouweknoop

In de periode tot 2020 moeten door partners nadere keuzes worden gemaakt ten aanzien van de ontwikkeling van het HOV-net en de benodigde woonmilieus. De keuzes worden ingekaderd door de hierna gegeven uitwerkingsopgaven.

- Ontwikkelingsrichting Middengebied: verstedelijking gerelateerd aan de realisering van de op de plankaart opgenomen HOV-verbinding (uitwerking in hoge óf lage dichtheden), met accent op wonen en werken.
- Ontwikkelingsrichting Gouweknoop: uitwerking in relatie tot aanpassingen aan bestaande infrastructuur (verdiepen A20, goederentransport Rotterdam-Gouda), met accent op wonen, werken en voorzieningen.

8.2 Financieel-economische haalbaarheid

In het kader van dit plan heeft een nadere verkenning plaatsgevonden naar de financieel-economische haalbaarheid. Deze verkenning, die op onderdelen in samenwerking met de dienst Gemeentewerken van Rotterdam is uitgevoerd, is een vervolg op de financiële analyse die deel uitmaakt van de bestuurlijk vastgestelde ISV. Inzicht in de financieel-economische haalbaarheid van het plan is van belang met het oog op de uitvoerbaarheid van de deelplannen. Bovendien is inzicht in de financieel-economische haalbaarheid eveneens van belang om goed te kunnen voorsorteren op het opstellen en goedkeuren van bestemmingsplannen door de verschillende grondgebiedgemeenten respectievelijk de provincie. De provincie zal bij de goedkeuring van de bestemmingsplannen ook een toets op de financieel-economische haalbaarheid uitvoeren, waaronder de dekking van eventuele plantekorten. Daarvoor is inzicht in de integrale planopzet en de mogelijke uitvoering van belang. Dekking van plantekorten kan op verschillende manieren plaatsvinden: door binnen- en bovenplanse kostentoedeling, bijdragen van derden, subsidies, bijdragen van gemeenten etc. Hierover dient voordat met de uitvoering van de plannen wordt gestart voldoende duidelijkheid te bestaan. Omdat de planvorming voor de afzonderlijke deelgebieden zeer verschillend van elkaar zijn en ook in tijd uiteenlopen, zal het in de praktijk niet mogelijk zijn om voor alle deelgebieden dezelfde mate van gedetailleerdheid in de wijze van berekening toe te passen.

De volgende deelprogramma's worden onderscheiden:

1. Glastuinbouw-Bedrijventerreinlandschap
2. Verstedelijking Middengebied Nieuwerkerk-Zevenhuizen
3. Gouweknoop
4. Restveen en Waterparel

De financieel-economische haalbaarheid van het deelprogramma Restveen en Waterparel verschilt van de overige deelgebieden vanwege het feit dat de ont-

wikkeling van dit gebied vooral tot stand moet komen met behulp van overheidssubsidies. De verwachting is dat de gewenste ontwikkeling van dit deelgebied ten tijde van het vaststellen van het ISP voor 70% is gedekt uit subsidietoezeggingen.

Rekenregels

Er is een aantal rekenregels opgesteld om voldoende zicht te krijgen op de financieel economische haalbaarheid. Voor alle deelgebieden geldt dezelfde topografische ondergrond, waarvan de schaalgrootte voor alle locaties dezelfde is. Op kaarten zijn de grenzen van het te exploiteren gebied aangegeven, waarbij tevens is aangegeven wanneer de te exploiteren gebieden een gemeentegrensoverschrijdend karakter hebben en welk deel bij welke gemeente hoort. Daarnaast zijn op de ondergronden de belemmeringen aangegeven, zoals kabels, leidingen, milieuzoneringen etc. Ook is een format opgesteld, waarop voor het hele gebied eenduidig de kosten en opbrengsten in beeld zijn gebracht.

Er dienen in het vervolg van het planvormingsproces afspraken gemaakt te worden over de te hanteren faseringskosten (renteverlies en rentewinst). Eveneens is een risico-analyse van belang met betrekking tot marktveranderingen, die vanwege de lange looptijd kunnen optreden en de uitvoering mogelijk beïnvloeden.

Bij de analyse van de financieel-economische haalbaarheid zijn de volgende onderdelen van het verstedelijkingsconcept in aanmerking genomen:

- Nieuw woonwerkgebied dorps
- Nieuw woonwerkgebied stedelijk
- Waterparel wonen
- Nieuw bedrijventerrein (bruto)
- Nieuw glastuinbouwgebied (bruto)
- Recreatie / natuur
- Wateropgave

Bij het doorrekenen zijn kengetallen/grondgebruiknormen voor de invulling van een gebied toegepast. De kosten voor de hoofdplanstructuur (waaronder aanpassingen aan de bestaande structuur) zijn apart berekend. Dit is verband met de omvang van het plangebied en het aantal te realiseren bestemmingen. Op deze wijze is een eenduidige toerekening van de bovenplanse kosten aan de afzonderlijke deelgebieden mogelijk. De invulling van een bepaald gebied is vervolgens doorgerekend met elementen/eenheidsprijzen. De opbrengsten van de diverse functies zijn gebaseerd op marktprijzen.

Alle ramingen van kosten en opbrengsten zijn gebaseerd op prijspeil 1 januari 2005 en exclusief BTW.

Voor de doorrekening van kosten en opbrengsten is de fasering van realisatie van groot belang, om te kunnen bepalen hoeveel de woningbouw, bedrijven, kantoren en glastuinbouw moeten bijdragen aan de voeding van fondsen voor de hoofdplanstructuur. Dat geldt vooral voor de excessieve kostenelementen, zoals de kosten van verwerving, de robuuste hoofdinfrastructuur c.q. de bovenplanse groenstructuur.

Indicatieve uitkomsten

Belangrijke overweging bij de indicatieve financiële uitkomsten is het gehanteerde uitgangspunt dat de woningbouw, de bedrijven en de glastuinbouw elk

een substantiële bijdrage leveren in de dekking van de kosten van de bovenplanse hoofdstructuur. Als randvoorwaarde geldt tevens dat deze bijdragen passen binnen de te hanteren marktconforme gronduitgifteprijsen.

De kosten van de bovenplanse hoofdstructuur worden voor de totale planperiode (2010-2030) geraamd op circa. € 1.5 miljard. Naar verwachting kan een substantieel deel worden gedekt via de grondexploitatie.

8.3 Ontwikkelingsorganisatie

Voor het gehele rechtsgebied van de grondbank zal tenminste sprake moeten zijn van een Ontwikkelingsbank dan wel een Regionaal Ontwikkelingsbedrijf. In het geval van een Ontwikkelingsbank stelt een Openbaar Lichaam een beleidskader vast, waarin de inhoud, fasering en de ramingen van de voorzieningen van de planstructuur, alsmede de omslag van de kosten. Bovendien is het Openbaar Lichaam verantwoordelijk voor de realisatie van de voorzieningen en met de aanvraag en verkrijging van de subsidies.

In het geval van een Regionaal Grondbedrijf Zuidplas is de totale grondexploitatie in handen van het Openbaar Lichaam, waaronder het bouwrijp maken van de locaties. In dit geval is het grondbedrijf ook verantwoordelijk voor de verdeling van winst/verlies over de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

9 Vervolgtraject

9.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het vervolgtraject nadat de gemeenteraden het ISP begin 2006 hebben vastgesteld. De nadruk ligt hierbij op de periode 2006-2010. In die periode worden gewenste ontwikkelingen op basis van eerder vastgesteld beleid uitgevoerd en worden de nieuwe ontwikkelingen die vanaf 2010 gerealiseerd zullen worden, voorbereid.

9.2 Realisering plannen op basis van vastgesteld beleid (vanaf 2006)

Het ISP heeft betrekking op de periode tot 2030. Het streven is om het ISP binnen deze periode gefaseerd uit te werken en uit te voeren. Belangrijke ijk-momenten in deze fasering zijn 2010, 2020 en 2030. In hoofdstuk 8 is een overzicht opgenomen van de ontwikkelingen die in de verschillende fasen tot realisering moeten komen. Voor de periode 2006-2010 gaat het om infrastructuur- en verstedelijkingsprojecten -zoals de omleiding bij Zevenhuizen (N219), de woningbouwlocaties Westergouwe en Triangel- die op basis van eerdere bestuurlijke besluitvorming elk hun eigen realisatie- en financieringstraject zullen doorlopen. Dat betekent voor de woningbouwlocaties het afronden van bestemmingsplanprocedures inclusief grondexploitaties en indien nodig milieueffectrapportages, grondverwerving, contracten met private partijen, bouwrijpmaken, gronduitgifte en de feitelijke start van de woningbouw. Verantwoordelijk daarvoor zijn de individuele bouwgemeenten samen met de uitvoerende private partijen. De concrete uitvoering kan tot na 2010 doorlopen.

9.3 Voorbereiding fase 2010-2020

De na 2010 voorziene ontwikkelingen behoren tot de nieuwe transformatieopgave. Zij vormen de eerste fase van de kwantitatieve opgaven die in het ISP zijn verwerkt (zie 1.3). Deze ontwikkelingen maken integraal onderdeel uit van het totale Zuidplasconcept: gemeentegrensoverschrijdend, verliesgevende én winstgevende ontwikkelingen, uitbreiding van de infrastructuur is voorwaardelijk voor de verstedelijking, water en groen als kwaliteitskenmerken voor het totale gebied. De verstedelijking inclusief de bedrijventerreinen hebben baat bij de tijdige realisering van de infrastructuur en de water en groenprojecten. Vanuit de verstedelijking en bedrijventerreinen zal financieel bijgedragen moeten worden aan de kosten van de infrastructuur en de water en groenprojecten, aanvullend op mogelijke subsidies. Ook hier geldt dat de kosten voor de baat uitgaan. Instrumenten voor voorfinanciering moeten worden ontwikkeld.

Realisering van de integrale ontwikkeling vraagt om voortzetting van de gemeenschappelijke aanpak van de grondgebiedsgemeenten samen met de ontwikkelpartners provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Een belangrijke eerste

stap in de gemeenschappelijke aanpak is de oprichting van de publieke Grondbank RZG Zuidplas in 2004 geweest.

Een gemeenschappelijke aanpak kan ervoor zorgen dat:

- vóór 2010 gezamenlijk afspraken zijn gemaakt over de verdere uitwerking, fasering en financiering van de diverse ontwikkelingen;
- er vóór 2007 een publieke ontwikkelingsorganisatie is opgericht met afspraken over de voorfinanciering en de risicoverdeling tussen de publieke partijen;
- samenwerkingsarrangementen met private partijen (PPS) zijn afgesloten;
- vóór 2010 de ruimtelijke ordenings- en sectorprocedures zijn doorlopen;
- de financiering van de onrendabele ontwikkelingen zeker is gesteld.

Voor de publieke ontwikkelingsorganisatie zijn diverse modellen in discussie afhankelijk van het gewenste takenpakket en de overgedragen bevoegdheden van de deelnemende overheidspartijen. De modellen kunnen met toepassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden opgericht.

Welk model ook gekozen wordt, de gemeenschappelijke aanpak stelt eisen en voorwaarden aan de publieke inzet bij de gebiedsontwikkeling:

- Transparante organisatie met slagkracht; uitvoeringsgericht;
- Voorbereiding, financiering en opdrachtgever voor de bovenplanse voorzieningen;
- Vastleggen van de risicoverdeling tussen de publieke partijen bij de uitvoering van de plannen;
- Voorbereiding van de nadere uitwerking van de deelgebieden in samenwerking met private partijen (PPS-constructies);
- Afstemming van de fasering, planvoorbereiding, opstellen grondexploitatie en de bestemmingsplan- en sectorprocedures.

In discussie zijn de volgende publieke samenwerkingsmodellen:

- Omslagfonds met als taken het opstellen en uitvoeren van een regeling voor de inning van gelden en de coördinatie van het aanvragen van subsidies voor de aanleg van de bovenplanse voorzieningen, het verstrekken van bijdragen aan de gemeente die de bovenplanse voorzieningen gaat realiseren.
- Ontwikkelingsbank met als taken die van het Omslagfonds aangevuld met het opdrachtgeverschap voor de bovenplanse voorzieningen.
- Gemeenschappelijk grondbedrijf met als taken die van de Ontwikkelingsbank aangevuld met de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de bovenplanse voorzieningen en tevens verdeler van de winst- en verliesrekening over de deelnemers aan het grondbedrijf.

Overigens kunnen de ruimtelijke ordeningsbevoegdheden volgens de Wet op de Ruimtelijke Ordening niet worden overgedragen aan een gemeenschappelijk orgaan: het college van B en W en de gemeenteraad van de betreffende gemeente blijven de bevoegde instanties.

De ruimtelijke regelgeving zal binnen een aantal jaren veranderen. Een herziene Wet op de Ruimtelijke Ordening, de nieuwe Grondexploitatiewet en een vereenvoudigde Wet voorkeursrecht gemeenten beogen de procedures te verkorten.

Recht op Groen

In het beleid van LNV ten aanzien van 'Recht op Groen' wordt gesteld dat 75m² groen per woning moet worden ontwikkeld. Uit eerdere berekeningen is gebleken dat het ISP aan deze opgave voldoet.

9.4 Interimbeleid 2006-2010

In de voorgaande paragrafen is geschetst welke ontwikkelingen op welke wijze voor 2010 worden voortgezet en welke voorbereidingen nodig zijn voor realisering van de ontwikkelingen na 2010.

De overgang van het huidige conserverende ruimtelijke beleid voor de Zuidplaspolder naar het transformatiebeleid na 2010 vereist bijzondere aandacht van de grondgebiedsgemeenten en de provincie Zuid-Holland als ruimtelijke ordeningsautoriteiten.

In de periode vóór 2010 kunnen bij de gemeente aanvragen om een bouwvergunning worden ingediend die hetzij tot een ongewenste ontwikkeling kunnen leiden hetzij te vroeg anticiperen op het ISP.

In deze paragraaf wordt aangegeven hoe de Zuidplaspoldergemeenten en de provincie Zuid-Holland zullen handelen in de interimperiode van 2006 tot 2010.

9.4.1 Ongewenste ontwikkelingen

In vigerende bestemmingsplannen van een aantal Zuidplaspoldergemeenten zijn ontwikkelingen toegestaan die niet in overeenstemming zijn met het ISP. Een aanvraag om een bouwvergunning kan zolang er nog geen nieuw bestemmingsplan is ter uitvoering van het ISP, niet zondermeer geweigerd of aangehouden worden.

Om inzicht te krijgen in de mogelijke knelpunten is een analyse gemaakt van de vigerende bestemmingsplannen. Bezien is waar er nog bestaande bouwrechten zijn die fysiek nog niet volledig zijn benut. Als de functie niet overeenstemt met de toekomstige bestemming van het ISP, dan is er sprake van een knelpunt. Als knelpunten zijn aangemerkt de glastuinbouwgebieden in Nieuwerkerk aan den IJssel waar de beoogde bestemming volgens het ISP woningbouw en bedrijfsterrein is of waar groene functies zijn gepland. Ook in de Eendragtspolder (gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle) zijn enkele glastuinbouwbedrijven gevestigd waar groene functies zijn gepland.

Op deze locaties zijn nieuwe investeringen in bestaande kassen of het benutten van de bestaande bouwrechten ongewenst en moeten derhalve richting ondernemers worden ontraden. Het perspectief volgens het ISP is immers dat de kassen en bedrijfsgebouwen worden aangekocht en gesloopt ten behoeve van woningbouw, bedrijfsterrein of een groene functie. Om te voorkomen dat de betreffende ondernemers in bedrijfsmatige en planologische onzekerheid geraken, is een bemiddelingsbeleid bij aankoop en indien gewenst ook verplaatsing van het bedrijf naar een andere locatie noodzakelijk. De uitgifte van nieuwe glastuinbouwkavels zal afgestemd moeten worden op de verplaatsing van deze bedrijven.

Hiertoe wordt een actief transitie management ontwikkeld waar de betreffende gemeenten, branche- en belangenorganisaties, ondernemers, tuinbouwontwikkelaars, makelaars bij betrokken worden.

In een enkel geval kan ook een bestaand bedrijf in het landelijk gebied een knelpunt opleveren als in de directe nabijheid van het bedrijf woningbouw in het ISP is voorzien. Vanwege de eventuele milieuzonering rond het bedrijf zijn

gevoelige functies (woningbouw, natuurontwikkeling) niet mogelijk. Ook hier kan een vorm van transitie management worden toegepast.

Daar waar het vigerende bestemmingsplan voor het buitengebied conserverend van aard is (agrarische bestemming met bouwbeperkingen) zijn geen knelpunten te verwachten.

In algemene zin kan de gemeente nieuwe knelpunten voorkomen door voor het deelgebied een voorbereidingsbesluit nemen. Aanvragen om een bouwvergunning moeten dan worden aangehouden. Het voorbereidingsbesluit is echter slechts een jaar geldig. Als niet binnen die periode een ontwerp bestemmingsplan terinzage is gelegd, dient de bouwaanvraag afgedaan te worden.

Er blijven dan de volgende wegen over:

- strategische grondaankopen door de grondbank (inclusief afkopen van eventuele bouwrechten);
- met voorrang alvast voorbereidingen treffen om het betreffende bestemmingsplan te herzien naar de gewenste nieuwe bestemming (voorbereidingsbesluit en ontwerpbestemmingsplan binnen een jaar terinzage).

9.4.2 Gewenste bouwontwikkelingen eerst na 2010

Het is mogelijk dat een Zuidplasp gemeente de komende jaren (vóór 2010) wordt gevraagd om medewerking te verlenen aan een bouwplan dat in strijd is met het vigerende bestemmingsplan maar in overeenstemming zal zijn met het ISP. Bij wijze van voorbeeld: een projectontwikkelaar wil langs een van de lanen en linten uit het ISP alvast een woningbouwplan ontwikkelen met toepassing van artikel 19 WRO.

Uitgangspunt van het ISP en het interimbeleid is dat eerst met concrete bouwactiviteiten wordt gestart na 2010. Aan verzoeken om daarop te mogen anticiperen wordt geen medewerking verleend.

Bijkomende argumenten zijn:

- De initiatiefnemers van bouwplannen voor woningbouw en bedrijfsgebouwen dienen bij te dragen aan de realisering van de bovenplanse hoofdstructuur. Zolang er nog geen omslagsystematiek voor de kosten en baten van de bovenplanse hoofdstructuur is en nog geen vastgestelde grondexploitatie (bestemmingsplan) is het niet mogelijk de juiste hoogte van de bijdrage aan het omslagfonds te bepalen conform de beginselen profijt, proportionaliteit en causaliteit. De initiatiefnemer kan na het verkrijgen van de bouwvergunning claimen dat de betaalde bijdrage niet correct is en wegens onverschuldigde betaling moet worden teruggegeven.
- Het ISP is een globaal plan. De vele deelgebieden moeten nog nader worden uitgewerkt tot op bestemmingsplanniveau. Door nu reeds mee te werken aan afzonderlijke particuliere initiatieven wordt mogelijk een goede ruimtelijke inrichting belemmerd.

9.5 Uitwerkingsprogramma 2006-2008

Voor de uitwerking van het ISP naar de op te stellen bestemmingsplannen voor de afzonderlijke deelgebieden is in de voorgaande hoofdstukken nader onderzoek en studie aangekondigd. Onderzoek dat nodig is om keuzes te kunnen maken tussen verschillende opties of ter nadere onderbouwing of verdieping van voorgestelde ontwikkelingen.

De aangekondigde onderzoeken en studies zijn in het onderstaande schema samengevat:

onderwerp	omschrijving	gereed
Gouweknoop	Nadere studie naar de ontwikkelingsmogelijkheden in de Gouweknoop mbt ontsluiting (OV en weg), functiebehoefte (wonen, werken voorzieningen) en milieuaspecten	
Westelijke stadsentree Gouda	Mede in relatie tot de ontwikkeling van Gouweknoop dient de westelijke stadsentree van Gouda te worden geoptimaliseerd. Ligging, vormgeving en aantakking op de regionale wegenstructuur zijn onderwerp van nader onderzoek.	
Stedenbaan	Nadere analyses over mogelijkheid koppelen halte Westergouwe / Gouweknoop aan lijn Den Haag - Gouda en de RijnGouweLijn. En uitsluitsel over potentie openen halte Doelwijk en halte Zevenhuizen – Moerkapelle in relatie met dorpsuitbreidingen en verstedelijking Middengebied.	
Studie eerste fase HOV Middengebied	Studie naar de mogelijkheden (vervoerwaarde en kosten) van het doortrekken van de Nesselandelijn met 1 extra halte	
RandstadRail -verbinding Rotterdam-Gouda	Studie naar de kansen voor een regionale (light)railverbinding tussen Rotterdam en Gouda (na 2020) in relatie tot de verstedelijking van het Middengebied.	
Woningbouw	Gemeentelijk onderzoek tbv woonmilieudifferentiatie (1e fase)	
Voorzieningen	Uitwerking voorzieningenstructuur op basis van rapportage “Visie voorzieningen Zuidplaspolder” augustus 2005.	
Kaderstellend plan ruimtelijke kwaliteit	Bij de ontwikkeling van deelgebieden dient de ontwikkelende autoriteit te voldoen aan de eisen die voortkomen uit een nog op te stellen ‘beeldkwaliteitplan’ voor de Zuidplas.	
Interimbeleid	In het nader uit te werken interimbeleid in de vorm van een knelpuntenanalyse van de bestemmingsplannen en het vormgeven van het transitie management glas	
Publieke uitvoeringsorganisatie	Uitwerking van de voor- en nadelen van de modellen voor de publieke uitvoeringsorganisatie en het opstellen van de regeling voor het gekozen model	

9.6 Projectorganisatie

PM verwerking van de conclusies van de gemeenten en vertaling van de projectaanpak, te relateren aan uitwerkingsprogramma's en de opbouw van een ontwikkelingsorganisatie.

9.7 Relatie WVg

Voor bijvoorbeeld de Triangel en Westergouwe hebben respectievelijk de gemeenten Waddinxveen en Gouda de Wet Voorkeursrecht gemeenten gevestigd. Voor deze gebieden, evenals de andere gebieden die buiten het rechtsgebied van de groundbank zijn gelegen, geeft het ISP geen kader aan. Uitzondering hierop vormen Distripark Doelwijk en de Gouweknoop die in de nog uit te werken concentratiegebieden zijn gelegen.

Literatuurlijst

Goudappel Coffeng, 2005. Route Zuidplas 3. Den Haag.

H+N+S Landschapsarchitecten, 2005. Ontwerpvoorstellen groenstructuur Zuidplaspolder. Utrecht

Hoogheemraadschap van Schieland, 2001. Water en Ruimtelijke Ordening in Schieland: waterbeheer in de 21^e eeuw binnen het beheersgebied van Schieland. Rotterdam.

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Provincie Zuid-Holland, 2005 (concept). Waterkansenkaart Zuidplaspolder. Rotterdam.

Ministeries van VROM, LNV, V en W en EZ, 2004. Nota Ruimte, Ruimte voor Ontwikkeling. Den Haag.

Ontwerpgroep Driehoek RZG Zuidplas, 2003. Atlas Driehoek RZG Zuidplas. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, 2003. Deelstroomgebiedsvisie Midden-Holland. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, 2004. Meerjarenprogramma bedrijventerreinen 2004-2007, "Stappen Vooruit". Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, 2002. Nota Glas, naar een duurzaam en hoogwaardig glastuinbouwcomplex in Zuid-Holland. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, 2003. Nota Wervel, Ruimtelijke visie windenergie. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, 2004. Ontwerp Beleidskader nieuwe landgoederen. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, in voorbereiding. Partiële streekplanherziening Zuidplas. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, 2003. Streekplan Zuid-Holland Oost. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, in voorbereiding. Strategische Milieubeoordeling. Den Haag.

Provincie Zuid-Holland, 2005 (concept). Visie voorzieningenstructuur Zuidplaspolder. Den Haag.

Stuurgroep Deelstroomgebiedvisie werkgebied Midden-Holland, 2004. Nota van Beantwoording en Nota van Wijzigingen bij het Ontwerp Deelstroomgebiedvisie in het werkgebied Midden-Holland. Den Haag.

Stuurgroep Driehoek RZG-Zuidplas, 2003. Opgavendocument Structuurvisie.

Stuurgroep Driehoek RZG-Zuidplas, 2004. Intergemeentelijke Structuurvisie (ISV).

Stuurgroep Driehoek RZG, 2005. Werkdocument Intergemeentelijk Structuurplan / Streekplanherziening Zuidplas. Denkrichtingen en thema's.

Stuurgroep Driehoek RZG-Zuidplas, 2005. Plantage Zuidplas. Visie op woon- en werkmilieus in de Zuidplaspolder.

Stuurgroep Driehoek RZG-Zuidplas, 2005. Projectaanpak 2005-2006.

Woningbehoefteraming, WBR 2004 (***) met goede referentie opnemen in literatuurlijst (***)).

Bijlage 1

Begrippenlijst

Bijlage 1

Begrippenlijst

Nog nader uit te werken

Halve aansluiting	
HOV	Hoogwaardig openbaar vervoer. Hieronder wordt verstaan
HWN	Hoofdwegennet
ISP	Intergemeentelijk Structuurplan
ISV	Interregionale structuurvisie
MAP	Milieuaandachtspunten
OV	Openbaar vervoer
OWN	Onderliggend wegennet
Stedenbaan	
VINEX	
ZSM2	
Zuidplas	Het gebied waarop het Intergemeentelijk structuurplan betrekking heeft
Zuidplaspolder	De polder begrensd door de Ringvaart en (globaal) de lijn Moerkapelle-Waddinxveen
Kreekruggebied	
Waterparel	
Natuurkern	

Bijlage 2

Uitwerking Moties van de raden

Bijlage 2

Uitwerking Moties van de raden

UITWERKING MOTIES 5 ZUIDPLASGEMEENTEN

DD 23-08-05

Bij de behandeling van het B&W voorstel over de Interregionale Structuurvisie hebben de raden van de Zuidplasmunicipaliteiten moties aangenomen. Deze moties zijn als bijlage 3 in de Projectaanpak 2005/6 opgenomen. In hoofdstuk 2 is aangegeven dat deze moties in het kader van het Planvormingspoor in het project zullen worden uitgewerkt, opdat de raden bij de vaststelling van het ISP kunnen bepalen of deze moties voldoende zijn uitgevoerd.

Hieronder wordt aangegeven op welke wijze de desbetreffende motie in het Ontwerp-ISP is uitgewerkt. De nummering is overeenkomstig de nummering in bijlage 3 van de Projectaanpak. Deze notitie zal als bijlage bij het Ontwerp-ISP worden gevoegd.

1. MOTIE WONEN (ALLE ZUIDPLAS GEMEENTEN): betreft het ondersteunen van de woningbouw vanuit en grenzend aan de bestaande kernen, het zorgdragen van een geheel van uitbreiding Nieuwerkerk ad IJssel- Noord met de bestaande dorpsstructuur, en aantallen bij Zevenhuizen en bij Moerkapelle (mits volgens de ander gemeenten) passend in het Ontwerp-ISP. Verzoek om bebouwingsdichtheid van gemiddeld 35 per ha, en verzoek om gebruik te maken van de fietspadenstructuur en de OV-structuur in de wijkontwikkeling.

In het Ontwerp-ISP is het voorgaande uitgewerkt in hoofdstuk 4: Tussen dorp en stad. Op de Plankaart is de verbinding aangegeven tussen de dorpsuitbreiding Nieuwerkerk aan den IJssel en de bestaande dorpsstructuur.

Daarnaast wordt gepleit voor levensloopbestendige woningen, duurzame materialen en het toepassen van keurmerk veilig wonen. Laatstgenoemde onderwerpen passen niet meteen in het abstractieniveau van het Ontwerp-ISP. Hiertoe ware beter de Gemeentelijke Bouwverordening aan te passen.

2. MOTIE WERKEN (ALLE ZUIDPLAS GEMEENTEN): uitwerking van de bruto-netto verhouding glastuinbouw, glastuinbouw niet aansluitend aan de woonkernen, agrariërs die willen blijven boeren financieel ondersteunen, uitplaatsing bestaand glas heeft prioriteit boven instroming. Geen glastuinbouw boven de 6de Tochtweg.

Bijlage 2 (vervolg 1)

In het Ontwerp-ISP is de bruto-netto verhouding verder uitgewerkt in de vorm van de inrichtingsprincipes glastuinbouw (zie 4.6); volgens het concept van lanen, linten en tochten zal het nieuwe glas nergens tot aan de bestaande kernen oprukken. De inrichtingsprincipes dragen er toe bij dat de het verschil tussen bruto en netto ruimtebeslag bij de glastuinbouw sterk wordt gereduceerd, iets waar de motie om vraagt.

In het Ontwerp-ISP is het gebied ten noorden van de 6de Tochtweg als keuzegebied getekend. Een deel wordt in ieder geval voor woningbouw bestemd, de bestemming van het andere deel (woningbouw of glas) is afhankelijk van het realiseren van de totale taakstelling, waarbij 20% meervoudig ruimtegebruik voor glastuinbouw en bedrijventerreinen een belangrijke randvoorwaarde is.

In het Ontwikkelingsspoor wordt gewerkt aan een Publiek-Publiek fonds voor de Realisatie Hoofdplanstructuur. Uit dit Fonds zouden ook de genoemde agrariërs financieel kunnen worden gesteund voor de ontwikkeling van de groenblauwe structuur.

In het Ontwikkelingsspoor wordt een pilot Concentratie verspreid glas uitgewerkt.

3. MOTIE INFRASTRUCTUUR (ALLE ZUIDPLAS GEMEENTEN): aanleggen van de Moordrechtboog, verdubbeling van de capaciteit van de A12 en A20. Overige infrastructuur te garanderen voor 2015: N219-verdubbeling, verdubbeling van de N207 (in het plangebied) en de Westelijke Randweg zo spoedig mogelijk na de start van de verstedelijking ter hand nemen en voor de start garanderen. De Parkway respectvol de Rottewig laten kruisen zodat recreatieve verbindingen worden gewaarborgd, geluidswerende maatregelen reeds incalculeren, in het ISP helderheid geven over stations en tracés en een adequaat fietspad aanleggen.

Zowel in het Ontwerp-ISP als in het Ontwikkelingsspoor van de verbetering van de bereikbaarheid wordt de motie uitgewerkt. Het Ontwerp-ISP betreft de gehele periode 2010- 2030; per fase (tot 2010, 2010-2020, 2020-2030) wordt aangegeven wat de verhouding tussen de verstedelijkingsontwikkeling en de OV-ontwikkeling moet en kan zijn.

Zie meer specifiek het gestelde in 5.1 Weginfrastructuur: Een adequaat hoofdwegennet als vertrekpunt, waaronder het convenant ZSM-2 ad 50 mln euro (verplaatsing aansluiting Moordrecht en ongelijkvloerse spoorwegkruising), Regionale ringenstructuur die is vertaald naar regionale gebiedsontsluitingswegen en de uitwerking van de Moordrechtboog voor de eerste en tweede fase. De Parkway is als reservering opgenomen voor de recreatieve ontsluiting van de Eendragtspolder. Op grond van huidig onderzoek is Parkway voorlopig niet nodig.

4.MOTIE GROENBLAUW EN ECOLOGISCHE VERBINDING (ALLE ZUIDPLAS GEMEENTEN): natuur en wateropgave faseren en financieren, ten zuiden van A20 tussen Westergouwe en Nieuwerkerk ad IJssel-Oost groenblauw ontwikkelen, de ecologische/recreatieve verbindingen langs de 5de Tocht en in de groene zoom vormgeven, de recreatieve relatie tussen de Zevenhuizerplas en de Eendragtspolder waarborgen, de agrariërs bij natte natuurontwikkeling financieel ondersteunen.

Bijlage 2 (vervolg 2)

In het Ontwerp-ISP zijn de hiervoor aangegeven ontwikkelingen nader uitgewerkt. De problematiek van de groene diensten door agrariërs zal worden betrokken bij het Programma Restveen en Groene Waterparel.

5. FINANCIËN (ALLE ZUIDPLAS GEMEENTEN): financieel garanderen van de omschreven infrastructuur en van de beschreven groenblauwe hoofdstructuur. Het project moet budgettair neutraal kunnen worden ontwikkeld voor de desbetreffende gemeenten. De kosten van de Hoofdplanstructuur moeten – over de gemeentegrenzen heen – kunnen worden verrekend.

De transformatie van de Zuidplas is als het ware te zien als een onderneming. Ondernemingen zien kansen, maar er zijn ook risico's. Met de vestiging van de WVg hebben publieke partijen zich een belangrijke basis verworven voor een succesvolle onderneming in financiële zin. In dit stadium van het planproces zijn nog geen definitieve afspraken te maken over bijvoorbeeld de financiering van de infrastructuur. Daarvoor dient het ISP eerst te worden vastgesteld. Wel wijzen de eerste doorrekeningen van het plan uit:

- de noodzaak van substantiële bijdragen voor de infrastructuur vanuit de rijksoverheid;
- de mogelijkheid om vanuit de grondexploitatie substantieel bij te dragen in het voorlopig geraamde plantekort.

Voor nadere informatie: hoofdstuk 8.

In het Ontwerp ISP is een duidelijke fasering aangegeven. Per fase zal de desbetreffende planautoriteit kunnen bepalen, of de ontwikkeling financieel verantwoord kan worden voortgezet of niet in de vorm van een Go/No go besluit. Bovendien wordt er vanuit gegaan, dat de hoofdplanstructuur van weg- en OV-infrastructuur als mede van groen en water altijd de gehele Zuidplas betreft en derhalve – ook in de toekomst – gemeentegrensoverschrijdend zal zijn. Daarom zal tenminste een Ontwikkelingsbank worden gevormd van de 5 Zuidplasmunicipaliteiten, Rotterdam en Zuid-Holland, die de subsidiëring en de kostentoerekening aan de opbrengstgenererende ontwikkelingen mogelijk maakt. Op basis van de stand van de financiële voorzieningen vanuit deze Bank kan per go/no go beslissing deze financiële afweging plaatsvinden.

6. WONINGBOUW (GOUDA): uitvoering geven aan bebouwingsdichtheidifferentiatie en een substantieel aandeel sociale woningbouw.

De Stuurgroep Driehoek RZG-Zuidplas is bij het vaststellen van de ISV uitgegaan van 30% sociale woningbouw en een hogere dichtheid dan het gemiddelde van 35 woningen per ha bij halteplaatsen Openbaar Vervoer. De gemeenten zullen in verband met een adequate woonmilieudifferentiatie nog aanvullend onderzoek uitvoeren. Zie daarvoor ook paragraaf 9.5 en hoofdstuk 4.

7. GLASTUINBOUW (GOUDA): niet nog meer glastuinbouw in de Zuidplas en concentreren in de westelijke helft, hinder door assimilatieverlichting beperken.

De Stuurgroep heeft bij de vaststelling van de ISV de glastuinbouw in het zogeheten hartje geconcentreerd. Dit hartje is vooral in het westelijk deel gelegen. Naast 200 ha nieuw vestiging vanuit de Glas As, wordt met prioriteit eerst de bestaande glastuinbouw uit de Zuidplas, die moet wijken voor de Zuidplaspoging, geacommodeerd. In het Ontwerp-ISP is aangegeven dat het hierbij gaat om 80 ha hervestiging glastuinbouw.

Bijlage 2 (vervolg 3)

8. BURGERPARTICIPATIE (GOUDA): optimaal de bevolking betrekken.

Bij de uitwerking van de opgave voor de Zuidplas is een open planproces gehanteerd. De informatie is op de website geplaatst. In november 2004 is een eerste inspraakronde over het ISV georganiseerd, in juni 2005 heeft de Week van de Zuidplas plaatsgevonden, waarin wederom informatieavonden voor geïnteresseerden zijn georganiseerd. Van 6 oktober tot 16 november ligt het Ontwerp-ISP ter inzage. In deze periode organiseert elke Z-gemeente een informatiebijeenkomst. Ook is er een gezamenlijke provincie-gemeenten hoorzitting waarin mondeling zienswijzen kunnen worden ingebracht.

9. GLASTUINBOUW (GOUDA): naast het gestelde in motie 7 ook uitgaan van meervoudig en duurzaam ruimtegebruik.

Zie daarvoor de inrichtingsprincipes in het Ontwerp-ISP (paragraaf 4.6).

10. AANVULLENDE OPDRACHT (GOUDA): strekking van moties meenemen in het ONTWERP ISP- proces, zodat bij de vaststelling van het ONTWERP ISP kan worden bepaald of de desbetreffende motie is uitgevoerd; daarnaast verzoek om de raad actief te informeren over de voortgang.

De Stuurgroep Zuidplas heeft de aangenomen moties onderdeel gemaakt van haar Projectaanpak. Voor de inspraak en de bezwarenperiode worden nog conferenties voor de raadsleden georganiseerd (april, mei en september). Bovendien is tijdens de Week van de Zuidplas (8 juni) een aparte avond georganiseerd voor de politiek, waarin aanwezige raads- en statenleden de uitwerking van de diverse opgaven aan het tekentafel actief ter hand hebben genomen.

11. FLEXIBELE LANGE TERMIJN PLANNING (GOUDA): Verzoek om wanneer de vraag naar woningen, bedrijfsterreinen of kassen inzakt, de termijn te verlengen.

Bij de uitwerking van de motie FINANCIEN is al aangegeven, dat per fase de ontwikkeling kan worden bijgestuurd. Bovendien is in het Ontwerp-ISP gewerkt met uitvoeringsvarianten, met name ten aanzien van de invulling van het Middengebied tussen het Ringvaartdorp en de Gouwe Knoop (zie daarvoor het hoofdstuk Fasering en Financiering).

12. DUURZAAMHEID (GOUDA): duurzame ontwikkeling stimuleren door meervoudig ruimtegebruik, fietsplan (betrekken ideeën van fietsen uit Gouda naar de Zuidplas) en duurzame materialen.

13. DUURZAAMHEID (ZEVENHUIZEN-MOERKAPELLE): duurzame ontwikkeling bevorderen op het gebied van meervoudig ruimtegebruik, hoogwaardig openbaar vervoer, fietsvervoer en gebruik van duurzame materialen.

Ten opzichte van motie 12 en 13: Met uitzondering van het laatste verzoek vervat in motie 13, zijn de genoemde ontwikkelingen uitgewerkt in het Ontwerp-ISP. Zie onder andere de aandacht voor de realisatie van het Provinciaal Fietspadenplan en het streven naar HOV. De bovenkant van de bandbreedte voor woningbouw is afhankelijk gesteld van de realisatie van HOV.

Bijlage 2 (vervolg 4)

Beter ware het de gemeentelijke bouwverordening zodanig te wijzigen, dat duurzame materiaalkeus wordt bevorderd.

14. AANVULLENDE OPDRACHT (ZEVENHUIZEN-MOERKAPELLE):

Zie antwoord motie 10.

15. INFRASTRUCTUUR (NIEUWERKERK ad IJSSEL): Infrastructuur moet tijdig, i.e. minstens gelijktijdig met de bouw van de woningen worden uitgevoerd.

Zie antwoord motie FINANCIËN.

16. AFSCHERMING KASSEN (WADDINXVEEN): via wet Milieubeheer volledige lichtafscherming verplicht stellen.

Door LTO en Stichting Natuur en Milieu is een convenant gesloten met deze intentie. Zie ook de in het Ontwerp-ISP opgenomen inrichtingsprincipes voor de glastuinbouw.

17. AGRARISCHE BEDRIJVEN (MOORDRECHT): agrarische bedrijven ondersteunen bij rendabele bedrijfsvoortzetting.

Zie voorgaande beantwoording over motie WERKEN en motie FINANCIËN.

Bijlage 3

Samenvatting Strategische Milieubeoordeling

Bijlage 3

Samenvatting Strategische Milieubeoordeling

PM